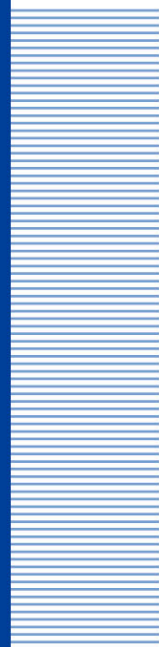

Organizácia: Divadelný ústav
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: príspevková organizácia
č. j.: MK – 2143/2005 – 700/3853

**V Ý R O Č N Á
S P R Á V A
z a r o k
2 0 0 4**

DIVADELNÝ ÚSTAV
B R A T I S L A V A
T H E T H E A T R E I N S T I T U T E

Organizácia: **Divadelný ústav**
Rezort: **Ministerstvo kultúry SR**
Typ hospodárenia: **príspevková organizácia**
č. j.: **MK – 2143/2005 – 700/3853**

Miesto konania verejného odpočtu: Divadelný ústav,
Jakubovo nám.12, Bratislava
Štúdio 12

Termín konania verejného odpočtu: 4. 5. 2005 o 10.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MKSR: www.culture.gov.sk/odpocety/du.rts

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.theatre.sk

DIVADELNÝ ÚSTAV
B R A T I S L A V A
THE THEATRE INSTITUTE

OBSAH:

	strana
1.1. Identifikácia organizácie	4
2.2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	5
3.3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	7
4.4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady	8
5.5. Rozpočet organizácie	32
6.6. Personálne otázky	45
7.7. Ciele a prehľad ich plnenia	46
8.8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2003	48
9.9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	50
Výberová bibliografia	51

1.1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Divadelný ústav

Sídlo organizácie: Bratislava 813 57, Jakubovo nám. 12

Identifikačné číslo organizácie: 164 691

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Dátum zriadenia: 01. 01. 1969

Zriaďovacia listina: Rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o zmene a doplnení zriaďovacej listiny Národného divadelného centra vydanéj 27. 1. 1999 pod číslom MK – 265/1999–1 platnej s účinnosťou od 1. 2. 1999

Forma hospodárenia: príspevková organizácia.

Štatutárny orgán – riaditeľka: Mgr. Silvia Hroncová

Členovia vedenia organizácie:

- Doc. PhDr. Ján Jaborník, vedúci Oddelenia divadelnej dokumentácie a informatiky
- Mgr. Juraj Šebesta, PhD., vedúci Oddelenia výskumu a edičnej činnosti
- Mgr. Romana Maliti, vedúca Oddelenia vonkajších vzťahov
- RNDr. Margaréta Klimáčková, vedúca Oddelenia riaditeľa
- Milada Mercová, vedúca Ekonomického oddelenia

Hlavné činnosti:

Divadelný ústav je celoslovenskou špecializovanou organizáciou v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, ktorá sa ako jediná inštitúcia na Slovensku zaoberá divadelnou kultúrou na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej divadelnej scény v roku 1920. Divadelný ústav spravuje kultúrne dedičstvo v oblasti divadelnej kultúry na Slovensku. Systematicky zhromažďuje, ochraňuje a vedecky spracováva, využíva a sprístupňuje zbierkové, archívne a dokumentačné fondy vo vzťahu ku komplexnej dokumentácii dejín slovenského profesionálneho divadla. Fondy a zbierky sprístupňuje formou výstav. Vydáva odbornú teatrologickú literatúru, spracúva štatistické ukazovatele o slovenskom profesionálnom divadle. Zabezpečuje komplexný informačný systém o profesionálnom divadle na Slovensku, prezentáciu slovenského divadla v zahraničí.

Divadelný ústav je od roku 2002 na základe súhlasu Ministerstva vnútra SR, sekcie verejnej správy, odbor archívnictva a spisovej služby Archívom osobitného významu a na základe osvedčenia akreditačnej komisie MK SR akreditovaným pracoviskom pre vedu a výskum.

2.2. POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Divadelný ústav existuje od roku 1969 (od roku 1961 ako detašované pracovisko Divadelného ústavu Praha). Odborné činnosti vykonáva v súlade so Zriaďovacou listinou, ktorú vydalo MK SR dňa 27. 1. 1999 s účinnosťou od 1. 2. 1999.

Divadelný ústav je od roku 2002 na základe súhlasu Ministerstva vnútra SR, sekcie verejnej správy, odbor archívnicka a spisovej služby Archívom osobitného významu a na základe osvedčenia akreditačnej komisie MK SR akreditovaným pracoviskom pre vedu a výskum.

Divadelný ústav **plní niekoľko nezastupiteľných úloh v oblasti mapovania a výskumu profesionálnej divadelnej kultúry na Slovensku.**

Základné dlhodobé a ťažiskové činnosti sú zamerané najmä na:

- zhromažďovanie, systematizovanie, odborné spracovávanie a sprístupňovanie dokumentačných a archívnych fondov, zbierok galerijnej i muzeálnej hodnoty v oblasti profesionálneho divadla na Slovensku od roku 1920 po súčasnosť,
- základný historický a aktuálny výskum v oblasti divadelnej kultúry na Slovensku,
- zabezpečovanie kontinuálneho zberu historických materiálov o divadle - tlač, fotografie, režijné knihy, zbierkové predmety z inscenácií (makety, scénické a kostýmové návrhy, kostýmy, bábky...) od vzniku prvej profesionálnej scény na Slovensku v roku 1920, a zhromažďuje a spracováva zbierkové predmety a dokumenty popredných osobností slovenského divadla,
- odborné zhromažďovanie a spracúvanie dokumentácie o súčasných inscenáciách v štátnych a neštátnych profesionálnych divadlách,
- systematické zhromažďovanie a budovanie knižničných fondov s divadelným a umenovedným zameraním v systéme Win/ISIS (knižnica DÚ je popri knižnici VŠMU jedinou špecializovanou divadelnou knižnicou s celoslovenskou pôsobnosťou),
- systematické zhromažďovanie audiovizuálnych fondov (videotéka inscenácií slovenských aj zahraničných divadiel je jediná svojho druhu na Slovensku),
- systematický zber a kompletizovanie údajov o profesionálnom divadle do počítačovej databázy profesionálneho slovenského divadla THEISA a knižničnej databázy a rešeršného systému Win/ISIS,
- prezentácia slovenského divadla v zahraničí - výstavy, knižné veľtrhy, knižné publikácie Contemporary Slovak Drama a Slovak Theatre, scénické čítania, semináre, workshopy, kolokviá,
- sprístupňovanie aktuálnych informácií z oblasti divadelného umenia na Slovensku a v zahraničí (premiéry, programy, profily divadiel, festivaly, podporné programy a granty, semináre, periodiká, teatrologická literatúra) formou spravodajcu Divadelné správy a internetovej stránky DÚ www.theatre.sk,
- edičná činnosť v oblasti divadelného umenia (pôvodné a prekladové teatrologické diela, hry...),
- podpora pôvodnej slovenskej drámy formou súťaže DRÁMA a následným publikovaním finálových textov,
- sprístupňovanie informácií o súčasnej svetovej dráme formou projektu Nová drámy / New Drama
- štatistické služby v oblasti profesionálnej divadelnej siete spracovávané pre MK SR a Štatistický úrad SR,
- služby verejnosti – sprístupňovanie dokumentačných a archívnych fondov, informačná a konzultačná činnosť, knižničné služby, výstrižková služba, služby videotéky a fonotéky, služby priebežného spracúvania bibliografie formou IC Prospero.

V uvedených činnostiach je Divadelný ústav jedinou organizáciou na Slovensku, ktorá tieto činnosti vykonáva.

Uvedené činnosti vychádzajú z nasledovných zákonov:

- a) Zákon č. 416/2001 Z. z. o prevode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky
- b) Zákon č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty v znení zákona č. 387/2001 Z. z. a zákona č. 416/2001
- c) Zákon č. 387/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 115/1998 Z.z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty a o doplnení zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
- d) Vyhláška č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov
- e) Zákon č. 183/2000 o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení zákona č. 416/2001 Z. z.
- f) Zákon č. 32/2001 Z. z., ktorým sa vyhlasuje úplné znenie zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 182/2000
- g) Zákon č. 618/2003 Z. z. Zákon o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon)
- h) Zákon č. 261/1995 Z. z. o štátnom informačnom systéme
- i) Zákon č. 395/2002 Z. z. – zákon o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov
- j) Vyhláška č. 628/2002 MV SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov

3.3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Divadelný ústav uzavrel s Ministerstvom kultúry SR kontrakt na rok 2004 v celkovej sume 16,6 mil. Sk, rozdelený na 6 častí. Činnosti zhrnuté v kontrakte vychádzali z úloh inštitúcie, ktoré sú definované v Zriaďovacej listine.

Bežný transfer sa do konkrétnych činností rozpisal do výšky 90 % ročného limitu. Z bežného transferu tvorilo 10 % rezervu organizácie na pokrytie nepredvídaných nákladov, resp. na viazanie v dôsledku regulačných opatrení.

V priebehu roka nedošlo k zásadným zmenám kontraktu, kontrakt bol realizovaný podľa plánu.

Výška finančných prostriedkov vynaložených na jednotlivé činnosti kontraktu zahŕňa finančné prostriedky vynaložené na realizáciu jednotlivých projektov.

V roku 2004 bol kontrakt DÚ rozdelený na 6 častí:

1. Kontrakt na vydavateľskú činnosť (základné teatrologické publikácie, pôvodné teatrologické publikácie, prekladové publikácie, distribúcia)
2. Kontrakt na výstavnú činnosť (domáce výstavy a zahraničné výstavy)
3. Kontrakt na odborné spracovanie zbierok a fondov Divadelného ústavu (archívne, dokumentačné, knižničné a audiovizuálne fondy a predmety muzeálnej a galerijnej hodnoty)
4. Kontrakt na informatizáciu fondov a zbierok DÚ (IS THEISA, databázový a rešeršný systém Win/ISIS, spracovanie ročných štatistických výkazov pre ŠÚ SR)
5. Kontrakt na spoluprácu s divadlami a divadelnými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí (internet, spolupráca s divadlami a partnerskými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí, analytická činnosť)
6. Kontrakt na prevádzku organizácie

4.4. ČINNOSTI/PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

Organizačná štruktúra odborných oddelení DÚ:

Oddelenie divadelnej dokumentácie a informatiky (ODDI)

Oddelenie výskumu a edičnej činnosti (OVEČ)

Oddelenie vonkajších vzťahov (OVV)

4.4.1. Oddelenie divadelnej dokumentácie a informatiky.

ODDI zhromažďuje a systematicky spracúva dokumentačné fondy, archívne fondy a zbierky, knižničné, audiovizuálne a multimediálne fondy, zbierky galerijnej a muzeálnej hodnoty týkajúce sa slovenského profesionálneho divadla od jeho vzniku roku 1920 až po súčasnosť.

Divadelný ústav má vypracovanú štruktúru usporiadania a evidencie zbierok a fondov (viď. Tabuľka č. 4.4.1.1) v súlade s platnými zákonmi a normami.

Tab. č. 4.4.1.1

Fond / zbierka	Členenie fondu / zbierky			
Dokumentačné fondy	fond inscenácií			
	fond osobností			
	Fond programových bulletinov	fond viazaných bulletinov	nedotknuteľný fond	
		zbierka náhradných a voľne použiteľných bulletinov	rezervný fond	
	fond tematických hesiel	(členenie fondu pozri príloha)*		
	fond negatívov, diapozitívov a skenov			
Archívne fondy a zbierky	Fond Divadelného ústavu			
	Osobné fondy divadelných umelcov			
	Zbierky archívnych dokumentov divadiel			
	Zbierky divadelných a kultúrnych inštitúcií a organizácií			
	Zbierka inscenačných textov			
	Zbierka študijných mikrofilmov			
	Zbierka záložných mikrofilmov			
	Zbierka iných nosičov informácií			

Knižničné, audiovizuálne a multimediálne fondy	knížničné fondy	špecializovaná knížnica	
		historické knížničné fondy	
	Audiovizuálne fondy	fond videotéky	
		fond fonotéky	
		fond filmotéky	
	Multimediálne fondy	fond informačných databáz	
fond multimediálnych CD a DVD nosičov			
Zbierky galerijnej a muzeálnej hodnoty	Scénografický fond	fond scénických návrhov	
		fond kostýmových návrhov	
		zbierka makiet	
		zbierka kostýmov	
		scénografický fond bábkového divadla	
		fond výtvarných divadelných plagátov	
	fond zbierkových predmetov	zbierkové predmety galerijnej hodnoty	
		zbierkové predmety muzeálnej hodnoty	

V roku 2002 získal Archív DÚ štatút Archív osobitného významu a je v priamej gescii Ministerstva vnútra SR (Odbor archívnictva a spisovej služby).

Dokumentačné fondy

Písomná, tlačová a fotografická dokumentácia všestrannej činnosti slovenského profesionálneho divadelníctva je jednou z hlavných úloh ODDI, ktorá vychádza zo skutočnosti, že divadelný artefakt je pominuteľný a jeho existencia sa dá trvalejšie zachytiť iba sprostredkovane najmä písomným prejavom, pomocou fotografií a iných prostriedkov audiovizuálnej povahy. Väčšiu časť dokumentácie vytvára fond inscenácií, ktorý sústreďuje materiály o všetkých inscenáciách profesionálnych divadiel na Slovensku. Značnú časť dokumentácie vytvára fond osobností, ktorý obsahuje písomné, tlačové a fotografické materiály, dokumentujúce život, umeleckú tvorbu, resp. všeobecnejšie otázky a problémy umeleckej tvorby jednotlivých divadelných tvorcov a pracovníkov divadiel, teoretikov a kritikov. Základné dokumentačné fondy napokon obsahujú fond tematických hesiel a programových bulletinov a tiež fond diapozitívov, negatívov a skenov. Tieto fondy sú východiskom k výskumnej, informačnej a propagačnej činnosti Divadelného ústavu a poskytovaniu služieb zákazníkom.

V roku 2004 boli vykonané nasledovné činnosti:

- Priebežné práce na fonde inscenácií. Dopĺňanie historických dobových materiálov, zakladanie obálok z inscenácií z priebežnej sezóny 2003/2004, kontrola úplnosti dokumentačných materiálov za sezónu 2003/2004 a ich dopĺňanie z príslušných súborov a divadiel.
- Priebežné práce a dopĺňanie fondu osobností.
- Priebežné práce a dopĺňanie fondu programových bulletinov.
- Reorganizácia a priebežné práce na fonde tematických hesiel podľa stanoveného programu a v nadväznosti na digitálne spracúvanie fondu.
- Monitorovanie dennej tlače a odborných periodík, priebežné spracovávanie bibliografie v elektronickej forme, spracovanie výstrižkov do jednotlivých fondov.
- Realizácia výstrižkovej služby pre objednávateľov.
- V spolupráci s Divadelným ústavom Praha spracovávanie výstrižkov z partnerského pražského pracoviska (počítačové spracovanie, rozmnožovanie, zakladanie).
- Vypracovanie nasledujúcich súpisov:
 - súpis scénografickej a bábkarskej tvorby H. Cigánovej-Podobovej;
 - súpis postáv M. Berana;
 - súpis postáv J. Mišuru;
 - súpis postáv N. Nináčovej;
 - súpis postáv a réžii E. Horvátha ml.;
 - súpis réžii J. Nvotu;
 - súpis postáv Ľ. Romana;
 - súpis postáv J. Mistríka
- Spracovanie fotografií a bulletinov z ponuky L. Volka pre Divadelný ústav Praha. Ide o fotografie a bulletinov, ktoré sa týkajú inscenácií výlučne českých divadiel.
- Z akvizícií za rok 2003 v priebehu roka 2004 sa dokončili práce na spracovaní (evidencia a uloženie) materiálov:
 - posledná časť fotografií z inscenácií slovenských divadiel a fotografií k tematickým heslám z ponuky L. Volka (Film a divadlo);
 - evidencia, uloženie materiálov a digitálne spracovanie výstrižkov z nákupov od G. Veclovej;
 - evidencia, roztriedenie a uloženie materiálov z nákupu od J. Krčméry-Vrteľovej;
- Evidencia a uloženie fotografií scénických návrhov Š. Buntu a M. Brezinu a fotografií z inscenácií činohry a spevohry DJZ Prešov, ktoré ODDI získali z Kabinetu divadla a filmu SAV.
- Prípravné a odborné práce pri príprave súborného dramatického diela I. Stodolu.
- Odborná spolupráca pri príprave materiálov o J. Barčovi-Ivanovi pre projekt Višegrádskej drámy II.
- Kompletizácia materiálov pre ročenku 2003/2004.
- Príprava materiálov pre retrográdnú ročenku – sezóna 1965/1966.
- Príprava divadelného kalendára na rok 2005.
- Odborná spolupráca s vydavateľstvom Perfekt pri realizácii publikácie Majstri scény.
- V rámci dopĺňania fondu inscenácií a fondu tematických hesiel sa spracovávali materiály (recenzie, štúdie a pod. z časopisov Slovenské divadlo (1954-1960), Divadlo Praha (1952-1960), Divadelní noviny (1957-1960) a Kultúrny život (1950-1952). Materiály sú pripravené na bibliografické spracovanie a uloženie.
- Priebežné poskytovanie služieb verejnosti v dokumentačných fondoch. (V roku 2004 pracovníci poskytli služby 435 záujemcom, čo je oproti roku 2003 nárast o 70%.)

Archívne fondy

Archívne fondy pozostávajú z písomných a obrazových dokumentov mimoriadnej historickej a kultúrnej hodnoty, ktoré sa viažu k vzniku a histórii divadelnej kultúry na Slovensku.

Archívne fondy tvoria:

- a) Fond osobností divadla
- b) Fond divadiel
- c) Fond divadelných inštitúcií
- d) Zbierka inscenačných textov

Archív Divadelného ústavu má od septembra 2002 štatút archívu osobitného významu, z čoho vyplýva zvýšená starostlivosť o zhromažďovanie, spracúvanie a sprístupňovanie všetkých archíválií, ku ktorým organicky patria aj fondy a zbierky dokumentačného charakteru ako aj fondy a zbierky predmetov muzeálnej a galerijnej hodnoty, ktoré sa viažu k slovenskej divadelnej kultúre. Tie sú reprezentované najmä rozsiahlymi scénografickými materiálmi.

Spravovanie Archívu DÚ vyžaduje viaceré náročné systematické odborné aktivity neoddeliteľne spojené aj s finančnou stránkou. Platí to predovšetkým o koncepčne realizovanom zbere materiálov, o zhromažďovaní predmetov, teda o programovom rozširovaní zbierok i fondov, čo sa realizuje viacerými spôsobmi, zväčša vytipovanými a usmerňovanými nákupmi. Odborné spracúvanie sa realizuje systémom identifikácie, popisovania, triedenia, kategorizovania, odbornej evidencie a systematického ukladania, čo súvisí aj s rozvojom evidenčno-informačnej siete, potrebnej pre úlohy operatívneho sprístupňovania archívnych fondov, primeraným spôsobom aj zbierkových predmetov. Štatút archívu osobitného významu vyžaduje nielen odborné spracúvanie, ale aj sprísnené požiadavky na odborné uloženie a najmä na všestrannú ochranu archívnych fondov od požiarnych a bezpečnostných opatrení až po práce revitalizačné a reštaurátorské, ako aj prísnejší a náročnejší režim v službách pre verejnosť, v bádani, vo využívaní a propagácii.

V roku 2004 boli vykonané nasledovné činnosti:

- Spracovávanie fondu J. Borodáča a O. Országhovej-Borodáčovej – dokončenie a upresňovanie detailov a jeho uloženie; počítačové spracovanie recenzií, kritik, štúdií a iných tlačových ohlasov. V roku 2005 plánujeme vydať manuál v tlačenej a digitálnej podobe.
- Z fondu J. Borodáča boli spracované kritiky, recenzie a iné dokumentačné tlačové materiály do fondu inscenácií.
- Odborné archívne spracovanie osobného fondu M. Markovičovej.
- Vypracovanie evidenčných kariet pre Odbor archívnictva a spisovej služby Ministerstva vnútra SR a zapísanie týchto fondov do knihy prírastkov.
- Spolupráca s redakciou Bibliografického slovníka v súvislosti s vypracúvaním hesla o divadelnom kritikovi L. Fialovi.
- Rozdelenie a evidencia strojopisov a rukopisov z osobného archívu P. Karvaša.
- Odborná spolupráca pri príprave výstav k životnému jubileu J. Krčméry-Vrteľovej, N. Nináčovej, J. Mišuru, V. Suchánka, F. Rella, M. Berana, L. Chudíka, J. G. Tajovského; výstavy Kniha rozprávok k 200. výročiu narodenia H. Ch. Andersena, výstavy Éra Nedbalovcov, výstavy scénografie B. Kudličku, výstavy J. Cillera, výstavy Salón divadelnej fotografie.

V roku 2004 sa realizovali nasledovné akvizície, ktoré sú pripravené na evidenciu, spracovanie a uloženie:

- Dokumentačné a archívne materiály z osobného archívu R. Skukálka,
- Materiály z osobného archívu B. Bálena vrátane materiálov týkajúcich sa J. Barča-Ivana,
- Teatrologická literatúra z knižnice rodiny Sýkorovcov
- Teatrologická literatúra od Š. Šugára
- Teatrologická literatúra od J. Sládečka

- Súbor negatívov a diapozitívov vrátane hereckých osobností, najmä L. Chudíka
- Nákup scénografických makiet scén J. Cillera
- Nepublikované interné hodnotenia umeleckej tvorby viacerých slovenských činoherných súborov
- Rozsiahly fotografický materiál z činnosti slovenských profesionálnych divadiel, z histórie slovenského divadla vrátane fotografických portrétov slovenských divadelníkov
- 500 ks fotografií z inscenácií a činnosti baletu ŠD Košice

Knižničné a audiovizuálne fondy

Knižničné fondy

Knižnica Divadelného ústavu zhromažďuje, spracúva, uchováva a sprístupňuje divadelnú i príbuznú umenovednú literatúru. Ide prevažne o teatrologickú literatúru. Knižnica poskytuje služby vedeckým a odborným pracovníkom, vedecko-výskumným pracovníkom príbuzného zamerania, pracovníkom v oblasti dramatických umení a najmä poslucháčom a pedagógom vysokých škôl – umeleckých a humanitných odborov. Knižnica odoberá tuzemské i zahraničné odborné periodiká.

V roku 2004 boli vykonané nasledovné činnosti:

- Knižný fond DÚ sa v roku 2004 obohatil o 293 knižných jednotiek, celkom obsahuje cca 31500 knižných jednotiek. V časopiseckom fonde pribudlo 38 jednotiek zahraničných a 23 tuzemských časopisov.
- Knižnicu DÚ navštívilo 1 786 čitateľov, vyhľadaných bolo cca 6 900 kníh a 1 200 časopisov. Počet výpožičiek presiahol 4 000.
- V roku 2004 do knižnice pribudlo 262 čitateľov.
- V priebehu roka sa výrazne rozšírili požiadavky na vyhotovenie rešeršných služieb a to hlavne zo slovenskej a českej národnej bibliografie. (Služby poskytované od roku 2002).

Audiovizuálne fondy

Videozáznamy predstavujú dokumenty o umeleckých divadelných aktivitách. Videotéka Divadelného ústavu obsahuje videonahrávky významných inscenácií divadiel na Slovensku vo všetkých žánroch, ako aj záznamy z mnohých slovenských divadelných podujatí. Súčasťou videotéky sú aj záznamy inscenácií a aktivít zahraničných súborov a divadiel. Nahrávky sa získavajú priamou objednávkou prepisu alebo nahrávaním z televíznych relácií. Využívajú sa výlučne na študijné účely.

V štádiu digitalizácie (nahrávanie na CD) sa nachádza fond fonotéky, ktorý obsahuje okrem iných nosičov aj technicky zastarané magnetofónové záznamy pozoruhodných inscenácií v slovenských divadlách, vzácne nahrávky spomienok slovenských divadelníkov, ako aj niektoré relácie prehraté z vysielania Slovenského rozhlasu. Videotéka a fonotéka fungujú tiež v rámci služieb pre verejnosť.

V roku 2004 boli vykonané nasledovné činnosti:

- Priebežné budovanie a dopĺňanie videotéky. V roku 2004 pribudlo 218 nahrávok, fond obsahuje celkom 2800 videozáznamov.
- Ukončilo sa počítačové spracovávanie videotéky, v počítačovej evidencii sa bude priebežne pokračovať.
- Priebežne sa buduje multimediálny CD fond. V roku 2004 pribudlo 318 nosičov. Vytvoril sa systém počítačovej evidencie CD nosičov a pripravuje sa ich nové definitívne evidenčné zapisovanie.
- Priebežne sa realizuje projekt digitalizácie magnetofónových kotúčov na CD nosiče. V roku 2004 sa prepísalo 40 magnetofónových kotúčov na 86 CD nosičov. Ukončenie projektu plánujeme v roku 2005.
- Prezenčne si prezeralo 96 videozáznamov 90 záujemcov.

Zbierky galerijnej a muzeálnej hodnoty

Zbierky galerijnej a muzeálnej hodnoty tvoria umelecké diela a predmety mimoriadnej historickej a kultúrnej hodnoty, viažuce sa k profesionálnemu divadlu na Slovensku. Zbierky galerijnej a muzeálnej hodnoty tvoria:

- a) scénografický fond
- b) fond zbierkových predmetov

Úlohou scénografického fondu je zhromažďovať, odborne spracúvať a sprístupňovať svoje súčasti. Zbierky galerijnej a muzeálnej hodnoty obsahujú aj také artefakty, ktoré si vyžadujú odborné ošetrovanie, resp. reštaurovanie.

Predmety zo zbierok galerijnej a muzeálnej hodnoty sa často stávajú súčasťou scénografických, biografických či iných výstav, vrátane výstupov v podobe bulletinov či iných publikácií. Pri tejto činnosti spolupracuje Divadelný ústav s ďalšími odbornými inštitúciami – múzeami, galériami a kultúrnymi strediskami.

V roku 2004 sa realizovali nasledovné činnosti:

- Spracovávanie materiálov z pozostalosti kostýmovej výtvarníčky L. Purkyňovej.
- V spolupráci s K. Granecom realizácia rekonštrukcie makiet scén L. Vychodila, T. Berku, M. Brezinu, Z. Pavla a makiet študentov VŠMU. Zrekonštruovalo sa 27 makiet scén.
- Odborná spolupráca pri príprave a realizácii knižnej publikácie Divadelná scénografia 1920-2000 v spolupráci so Slovenskou národnou galériou.
- Poskytovanie služieb bádateľom, počet bádateľov scénografických materiálov 35.

Informačný systém THEISA

Informačný systém THEISA je spracovaný na základe Koncepcie rezortnej časti štátneho informačného systému a v súlade so Zákonom č. 261/1995 Z. z. o štátnom informačnom systéme. Cieľom informačného systému divadelnej dokumentácie THEISA je: vytvorenie kompletnej databázy osobností, divadiel, súborov, inscenácií a podujatí slovenských profesionálnych divadiel od r. 1920, vytvorenie a sprístupnenie moderného užívateľského databázového a rešeršného systému pre návštevníkov Divadelného ústavu a ďalších záujemcov s možnosťami rôznych užívateľských výstupov, vrátane výstupov pre odborné publikácie a spracovanie vopred definovaných používateľských výstupov pre odborné bibliografické publikácie (publikácia Divadlá na Slovensku - ročenka profesionálnych divadiel s ročnou periodicitou; Kalendárium divadelných osobností).

Sprístupnením databázy užívateľom sa urýchľuje a skvalitňuje prístup k informáciám a predlži sa životnosť dokumentačného materiálu.

V informačnom systéme THEISA sa v roku 2004, vykonalo sa 13875 záznamov, z toho bolo 10516 nových záznamov a 3259 opráv, priebežne realizovali nasledovné činnosti:

- a) dopĺňanie databázy osobností, divadiel, súborov, inscenácií a podujatí slovenských profesionálnych divadiel spätne,
- b) priebežné zapisovanie inscenácií za sezónu 2003/2004 a 2004/2005 do systému THEISA,
- c) sprístupňovanie údajov a informácií v podobe užívateľských výstupov,
- d) príprava materiálov do systému THEISA potrebných pre spracovanie ročenky za sezónu 2003/2004; príprava materiálov do systému THEISA pre spracovanie ročenky a Kalendária divadelných osobností na rok 2005,
- e) kompletne zapísanie zájazdov Tradičného divadla Antona Anderleho do systému THEISA,
- f) priebežné zapisovanie a revidovanie údajov o osobnostiach, angažmánoch, inscenáciách a pod., overovaných v rámci projektu retrospektívnych ročeniek

Databázový a rešeršný systém Win/ISIS:

Informačný systém Win/ISIS je projektom UNESCO. Ide o databázový a rešeršný systém s medzinárodnou pôsobnosťou, ktorý je kompatibilný s väčšinou databázových systémov dokumentačných centier, múzeí a galérií koncipovaných v systéme ISIS a tiež s informačným systémom Divadelného ústavu THEISA.

Databázový a rešeršný systém Win/ISIS slúži predovšetkým na evidenciu a katalogizáciu, čím tvorí doplnenie k informačnému systému THEISA. Vzhľadom na rôznorodosť materiálov sa každý spracúva v zvláštnej čiastkovej databáze, pričom systém Win/SIS umožňuje ich vzájomné prepojenie. Katalogizačné záznamy v jednotlivých databázach rešpektujú záväzné predpisy a súčasne špecifiká odborného teatrologického spracúvania fondov a zbierok Divadelného ústavu.

V systéme Win/ISIS v roku 2004 priebežne prebiehala druhostupňová evidencia nasledujúcich dokumentačných materiálov a zbierkových predmetov:

- a) knihy (knižné fondy)
- b) makety (scénografické zbierky)
- c) videonahrávky (fond videotéky)
- d) výstrižky (dokumentačné a archívne fondy)
 - a. aktuálna bibliografia, t. j. kompletná databáza výberovej bibliografie archivovanej v Divadelnom ústave, od r. 2001
 - b. retrospektívna bibliografia, t. j. kompletná databáza staršej dostupnej bibliografie z oblasti divadla v súvislosti s edičnými projektmi DÚ a používateľov
 - c. archívne dokumenty, menovite výstrižky z pozostalostí J. Borodáča a G. Veclovej
- e) fotografie, skeny (dokumentačné a archívne fondy) (skúšobná prevádzka)
- f) audionahrávky (fond fonotéky) (skúšobná prevádzka)
- g) archívne dokumenty (časť: výstrižky z pozostalosti J. Borodáča a výstrižky z pozostalosti G. Veclovej)

Súčasne sa v systéme Win/ISIS realizuje prvostupňová evidencia fondov, ktoré vytvárajú súbory rôznorodých zbierkových predmetov a dokumentačných materiálov, s prepojením na čiastkové databázy:

- a) fond tematických hesiel (s prepojením na databázu výstrižkov)
- b) CD-nosiče a DVD-nosiče – audio, video, textové dokumenty, skeny, multimedია a databázy (skúšobná prevádzka)

V roku 2004 sa vykonalo doplnenie systému, menovite:

- a) úprava databázy fotografií a skenov podľa potrieb zistených v skúšobnej prevádzke
- b) úprava databázy scénografického fondu a zbierkových predmetov galerijnej a muzeálnej hodnoty pre potreby katalogizácie ďalších typov dokumentov a predmetov (skúšobná prevádzka)
- c) vytvorenie databázy pre elektronickú katalogizáciu CD-nosičov a DVD-nosičov (skúšobná prevádzka)
- d) úprava databázy retrospektívnej bibliografie pre potreby zapisovania výstrižkov, ktoré sú nedeliteľnou súčasťou archívnych dokumentov
- e) úprava databázy knižného fondu pre spracovanie častí kníh – najmä zborníkov a súborných diel a pre prispôbenie štruktúry teatrologickým požiadavkám v súlade s ostatnými čiastkovými databázami (odkazy na korporácie, osobnosti a pod.) – vrátane opravy existujúcich záznamov (cca 2500 záznamov)
- f) projekt Pozostalosť Janka Borodáča – doplnenie časti archívnych dokumentov – výstrižkov k ostatným častiam pozostalosti – sprístupnenie v rámci lokálnej siete pre verejnosť a spolupracujúce inštitúcie
- g) vytvorenie rozhrania pre pracovníkov DÚ a odbornej verejnosti - sprístupnenie databáz v skúšobnej prevádzke, resp. sprístupnenie čiastkových interných verzií

databáz (retrospektívna bibliografia, tematické heslá, fotografie, a pod.)
– tzv. „bonusová verzia“ informačného systému

V roku 2004 sa do databáz v systéme Win/ISIS zapísali nasledovné počty záznamov:

Druhostupňová evidencia:

- a) knihy – cca 430 záznamov
- b) makety – cca 10 záznamov
- c) videozáznamy – cca 390 záznamov
- d) výstrižky
 - d. aktuálna bibliografia – kompletná databáza výberovej bibliografie archivovanej v Divadelnom ústave, od r. 2001 – cca 4600 záznamov
 - e. retrospektívna bibliografia – kompletná databáza dostupnej bibliografie z oblasti divadla v súvislosti s edičnými projektmi DÚ a používateľov – cca 140 záznamov
 - f. pozostalosť J. Borodáča – súčasť archívnych dokumentov – cca 1050 záznamov, pozostalosť G. Veclovej – súčasť archívnych dokumentov – cca 280 záznamov
- e) fotografie, skeny (skúšobná prevádzka) – cca 440 záznamov
- f) fond fonotéky (skúšobná prevádzka) – cca 370 záznamov
- g) archívne dokumenty (časť: výstrižky z pozostalosti J. Borodáča a G. Veclovej) – spolu 1330 záznamov

Prvostupňová evidencia:

- a) fond tematických hesiel – cca 1530 záznamov
- b) CD-nosiče a DVD-nosiče – cca 100 záznamov

Odborná príprava výstavy Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku, Divadlo – vášeň, telo, hlas

V priebehu roka 2004 prebiehali odborné práce na príprave výstavy:

- Príprava metodických a koncepcných materiálov, organizácia a zabezpečovanie spolupráce s externými odborníkmi
- Výskum možností získavania materiálov pre expozíciu Cesta k 20. storočiu (stredovek, baroko, 18. a 19. storočie), ktoré sú vo fondoch DÚ len veľmi okrajovo zastúpené; odborná spolupráca s vytypovanými inštitúciami a externými spolupracovníkmi, postupné zhromažďovanie výstavných exponátov a materiálov
- Odborný výber fotografického materiálu, jeho triedenie a hodnotenie do záverečnej verzie výstavných panelov a plôch vrátane prípravy popisiek
- Výber dokumentačných a archívnych materiálov pre výstavné panely a plochy vrátane popisiek
- Výber kostýmov, ich zdokumentovanie, zvoz a príprava kostýmovej časti výstavy
- Príprava scénografickej časti výstavy
- Príprava expozície o divadelnej architektúre
- Odborná spolupráca a konzultácie pri realizácii výstavy s realizačným tímom výstavy
- Príprava pri realizácii zošitov vo výstavnej časti o období 1920 - 1945 (fotografický materiál, popisky, texty)
- Príprava popisiek pre celú výstavu
- Odborné konzultácie a spolupráca pri príprave audiovizuálnych strihových kaziet určených pre výstavu

4.4.2. Oddelenie výskumu a edičnej činnosti

OVEČ sa zaoberá výskumom súčasného slovenského divadla a vydávaním literatúry z oblasti divadla - pôvodné divadelné hry, preklady zahraničných hier, pôvodná a prekladová teatrologická literatúra a pravidelná ročenka Divadlá na Slovensku - základný dokumentačný a faktografický materiál k jednotlivým divadelným sezónam. Vydáva propagačnú neperiodickú publikáciu v anglickom jazyku Slovak Theatre a od roku 1999 edíciu Contemporary Slovak Drama. Mesačne spracúva a zostavuje informačný bulletin Divadelné správy, od septembra 2004 elektronickou formou na internetovej stránke DÚ. Prezentuje knižné publikácie DÚ pre verejnosť a na knižných veľtrhoch. Distribuuje knižné publikácie DÚ. Realizuje projekty, scénické čítania a knižné prezentácie v Štúdiu 12.

Jednou z priorít Divadelného ústavu je vydávanie základných prác svetovej i slovenskej teatrologie, a to najmä z oblasti teórie a histórie divadla, ako aj vydávanie kvalitných titulov slovenskej a svetovej drámy v rámci edícií Slovenské divadlo, Slovenská dráma, Contemporary Slovak Drama, Svetové divadlo, Svetová dráma a od roku 2003 aj v edícii New Drama / Nová dráma so zameraním na súčasnú svetovú drámu v prepojení na prezentácie a scénické čítania v Štúdiu 12. Na koncepcii edičnej činnosti DÚ i na schválení jednotlivých titulov sa podieľa Redakčná rada DÚ, zložená z osobností slovenského divadla a teatrologie: Prof. PhDr. Soňa Šimková, CSc., Prof. PhDr. Zuzana Bakošová, CSc., Prof. Martin Porubjak, Prof. PhDr. Vladimír Štefko, Doc. PhDr. Jana Wild, Doc. PhDr. Nadežda Lindovská.

Oddelenie výskumu a edičnej činnosti využíva aj dokumentačné a odborné kapacity inštitúcie v publikáciách, ako je ročenka Divadlá na Slovensku - základný dokumentačný a faktografický materiál k jednotlivým divadelným sezónam, ale aj v publikáciách typu súborné dramatické diela popredných slovenských autorov, zatiaľ J. Barča-Ivana a I. Stodolu.

A. Základné publikácie DÚ

Základnými sa rozumejú tie publikácie DÚ, ktoré vychádzajú pravidelne každý rok a sú určené na propagáciu slovenského divadla a drámy v zahraničí, na podporu rozvoja pôvodnej drámy, resp. tie, ktoré spracúvajú základné údaje o divadelnej sezóne formou ročenky.

a) projekty realizované v roku 2004

Divadelné správy

Prinášali informácie o činnosti Divadelného ústavu (nové publikácie, výstavná činnosť, novinky v knižnici či videotéke, správy zo služobných ciest zamestnancov DÚ apod.); prehľad premiér na daný mesiac na Slovensku i v Čechách; informácie o festivaloch, workshopoch, konferenciách, seminároch a iných podujatiach na Slovensku a v zahraničí.

Vzhľadom na finančné prostriedky organizácie a kapacitu pracovníkov Oddelenia výskumu a edičnej činnosti, v I. polroku 2004 vychádzali Divadelné správy ako dvojčíslo, pokrývajúce vždy dva mesiace. Od septembra 2004 sú Divadelné správy zverejňované priebežne na internete.

Divadlá na Slovensku: sezóna 2003/2004

Základná faktografická publikácia – divadelná ročenka - dokumentujúca činnosť divadiel a tvorcov v danej sezóne. Nevyhnutná príručka pre všetkých teatrologov a divadelných publicistov, ktorí potrebujú prehľad o činnosti divadiel a tvorcov v danej sezóne. Ročenka obsahuje údaje o premiérach a stavoch súborov v danej sezóne, autorský register, časť In memoriam, údaje o zájazdoch a hostovaní, o prehliadkach a festivaloch, o divadelných výstavách, literatúre, časopisoch a oceneniach.

Divadelný kalendár 2005

Nepredajný informačný katalóg zhrňujúci významné výročia a jubileá žijúcich i nežijúcich divadelných umelcov, ako aj výročia významných divadelných udalostí. Divadelný ústav distribuuje kalendár divadlám, médiám i ďalším kultúrnym inštitúciám v Slovenskej republike a v zahraničí.

Kol.: Dráma 2002/2003

Kniha zhromažďuje najlepšie texty rovnomennej súťaže, vyhlasovanej každoročne Divadelným ústavom a Komorným divadlom v Martine. Publikácia prináša jedinečnú zbierku finálových textov súčasných dramatikov.

Publikácia vyšla pod doplneným názvom *Dráma 2002/2003*. Z ročníka súťaže *Dráma 2002* (z dôvodu nižšej kvality hier zaslaných do tretieho ročníka súťaže) bol vybraný len text Miloša Karáska Perón. Porota súťaže ho odporúčala publikovať spolu s ocenenými hrami roka 2003 – V. Klimáčka: *Staré lásky*, E. Maliti-Fraňovej: *Jaskynná panna* a Michala Ditteho: *Príbeh Evy Luny*.

Visegrad Drama 2

Visegrádska dráma 2 – Escape je druhý zväzok edície štyroch partnerských divadelných inštitúcií z krajín V4. V rámci projektu postupne, na základe vzájomnej dohody, každá inštitúcia vyberá a v angličtine vydáva štyri časovo aj tematicky príbuzné divadelné hry z obdobia od prelomu 19. a 20. storočia do súčasnosti. Garantom druhého zväzku bol Divadelný ústav a múzeum v Budapešti, zväzok pokrýva obdobie približne od 20-tych rokov po koniec druhej svetovej vojny. Slovenská strana prispela výberom a prekladom titulu do angličtiny, hrou *Dvaja Júliusa Barča-Ivana*, odbornou štúdiou a sprievodnými materiálmi (fotografie, súpisy a pod.)

b) rozpracované projekty

Sprievodca tanečným divadlom/Slovník tanečného divadla

Publikácia mapuje dianie v oblasti súčasného tanca, pozornosť sústreďuje na projekty s medzinárodným dosahom. Popri tanci sa témy rozšíria aj na oblasť pantomímy, scénickú hudbu v oblasti súčasného tanca, site specific projektom a novým tanečným žánrom.

Projekt bol rozšírený na projekt *Slovníka tanečného divadla na Slovensku*. Z finančných a kapacitných dôvodov sa jeho vydanie presúva na rok 2006.

Divadlá na Slovensku: sezóna 1965/1966

Pokračovanie dokumentovania významného obdobia slovenského divadla – 60. tých rokov 20. storočia, súčasť širšieho projektu mapovania minulých období, ku ktorým zatiaľ chýba základná faktografická literatúra. Ročenka má obdobný charakter a štruktúru ako jej súčasná podoba.

Redakčné práce prebiehali počas roka 2004, vzhľadom na náročnosť pripravovanej publikácie projekt presunutý na rok 2005.

Das gegenwertige slowakische Drama (Súčasná slovenská dráma)

Pokračovanie edície určenej na propagáciu súčasnej slovenskej drámy v zahraničí. Divadelný ústav predstavuje diela osobností, ktoré určujú vývin súčasnej slovenskej drámy.

Po dobrých skúsenostiach a zahraničných ohlasoch s predchádzajúcimi piatimi zväzkami CSD v anglickom jazyku, ďalšia zbierka vyjde v jazyku nemeckom a bude obsahovať 4 – 6 súčasných slovenských hier.

V súčasnej dobe prebieha výber textov, preklad, vydanie projektu plánované v roku 2005.

B. Pôvodné publikácie DÚ

Podpora vydávania pôvodných teatrologických prác patrí k prioritám edičnej činnosti Divadelného ústavu. Ide o dlhodobé, viacročné projekty, náročné na tvorbu rukopisu, jeho redakčné spracovanie i prípravu do tlače.

a) projekty realizované v roku 2004

Iva Mojžišová, Dagmar Poláčková: Slovenská divadelná scénografia 1920 – 2000

Reprezentatívna obrazová slovensko-anglická publikácia zachytáva tvorbu najvýraznejších osobností slovenskej scénografie od jej vzniku až po súčasnosť. Na vzniku knihy sa okrem hlavných autoriek podieľal aj PhDr. Ivan Lacika z Divadelného ústavu Bratislava a PhDr. Věra Ptáčková z Českej republiky. Divadelný ústav vydal publikáciu v spolupráci so Slovenskou národnou galériou.

Viliam Klimáček: Čechov and iní boxeri/Desať hier

Výber hier jedného z najvýznamnejších súčasných slovenských dramatikov, ktoré dosiaľ neboli publikované, alebo sú podstatne prepracované: Čechov – boxer, Krajina s televízormi, Eva Tatlin, Rozkvitli sekery, Dáma s kolibríkom, Lara, Demokrati a ďalšie. Kniha bude obsahovať aj doslov autora, v ktorom ozrejmí inšpiračné momenty, ako aj pozadie inscenovania hier.

Publikácia vyšla pod zmeneným názvom Viliam Klimáček: Desať hier spolu s bonusovým CD opery Sláva Solovica: Cirostratus (libreto napísal Viliam Klimáček). CD vyšlo v spolupráci s agentúrou Pohoda.

Prednášky o divadle

Zborník inauguračných a habilitačných prednášok pedagógov z Vysokej školy múzických umení v Bratislave, v editorstve a redakcii Vladimíra Štefka. Výber zahŕňa prednášky osobností - praktikov i teoretikov slovenského divadla, ako sú napr. Emília Vášáryová, Martin Huba, Milan Čorba, Ľubomír Vajdička, Martin Porubjak, Jozef Ciller, resp. Soňa Šimková, Zuzana Bakošová, Vladimír Štefko, Ján Jaborník, Jana Wild, Naďa Lindovská, Božena Čahojová a ďalší. Publikácia vyšla v spolupráci s Vysokou školou múzických umení.

Miloš Karásek: Extrakt

Publikácia mapuje päť experimentálnych projektov významnej osobnosti slovenskej divadelnej avantgardy: Poštové divadlo – Insomnia, Performance – Druhý dych, Post voyeur project – akčný mail art, Kontinuálnu operu – Ópér a inštaláciu Miesto. Súčasťou knihy sú aj teoretické reflexie Nadeždi Lindovskej a Dáše Čiripovej a bohatá fotodokumentácia. Texty sú preložené do anglického jazyka.

M. Cesnaková- Michalcová „Z divadelných počiatkov na Slovensku II“

II. diel zborníka štúdií významnej slovenskej divadelnej historičky a teatrologičky prináša cenné poznatky z histórie slovenského divadla a drámy, ktoré môžu využiť profesionáli i študenti divadelných a humanitne orientovaných škôl, a svojim pútavým štýlom uspokojí aj laických fanúšikov divadla.

b) rozpracované projekty

Ivan Stodola: Súborné dramatické dielo

V nadväznosti na projekt súborného dramatického diela Júliusa Barča-Ivana, ktorý sa stretol s veľkým ohlasom nielen u odbornej verejnosti, DÚ pripravuje vydanie obdobnej publikácie z pera Ivana Stodolu. Náročný projekt predstaví 35 hier, vrátane filmového scenára, bábkovej hry a televízneho scenára, pričom prinesie aj doteraz neznáme Stodolove tituly, ako aj pôvodné, necenzurované texty, ako boli publikované v období I. Československej republiky. Kniha bude obsahovať aj podrobnú štúdiu prof. Júliusa Pašteku,

ktorý je zároveň editorom publikácie, a prinesie aj rozhovory, články autora, súpisy a pod. V roku 2004 sa zrealizuje autorská a redakčná práca na rukopise, kniha v dvoch zväzkoch vyjde v roku 2005.

Práce na príprave rozsiahleho rukopisu stále prebiehajú, vzniká doslov a sprievodné texty, rozsiahla edičná poznámka. Vydanie oboch zväzkoch diela predpokladáme v druhom polroku 2005.

Peter Scherhauser: Čítanka z dejín divadelnej réžie IV.

Štvrtý diel Čítanky z pera významného režiséra a pedagóga dopĺňa už vydané tri časti systematického súboru teoretických statí a spisov o divadelnej réžii, estetike a režisérskych osobnostiach svetového divadla. Tentoraz prináša prehľad o réžii v 20. storočí až po súčasnosť európskeho a amerického divadla. Konkrétne o činnosti francúzskeho Kartelu, happeningovom divadle J. Cagea, o diele osobností A. Boala, E. Barbu, J. Grotowského, T. Kantora, P. Brooka i R. Wilsona.

Vzhľadom na náročnosť redakčného spracovania a najmä získania autorských práv k jednotlivých odborným štúdiám vydanie publikácie plánujeme v roku 2005.

Divadlo Romathan

Publikácia dokumentujúca vznik a činnosť divadla rómskej menšiny na Slovensku za prvých desať rokov jeho existencie. Prináša odborný pohľad na formovanie a smerovanie divadla, ohlas na jeho tvorbu a vízie ďalšieho možného pôsobenia.

V danom období sme začali s prípravou rukopisu, oslovení boli autori. Vzhľadom na rozsah a komplexnosť publikácie, ako aj charakter zborníka, vydanie plánujeme na rok 2006.

Ján Boor: Tri paralely/Štúdie (výber z diela)

Tri komparatívne eseje významného slovenského teatrologa a historika svetového divadla, patriace do cyklu slovensko-amerických paralel, predchnutých spoločnou inšpiráciou, spočívajúcou na Hurbanových a Turgenevových podnetoch. V prvej eseji Boor porovnáva Whitmana a Hviezdoslava, v druhej O'Neill a Stodolu, v tretej Emersona a Štúra. Eseje, v ktorých sa organicky prelína divadelný a literárno-vedný aspekt, spájajú do organického celku, zahŕňajúceho približne pol storočia, výnimočné osobnosti týchto dvoch národov, ako aj hnutia v rámci národnej histórie, s dôrazom na myšlienky, ktoré ich viedli.

Na základe odporúčania Redakčnej rady Divadelného ústavu budú uvedené štúdie doplnené o ďalšie nepublikované texty Jána Boora. Editorom publikácie je Vladimír Štefko. Vzhľadom na finančné možnosti inštitúcie a rozšírenie publikácie, ako aj objem plánovanej činnosti v roku 2005, jej vydanie bolo presunuté na rok 2006.

C. Prekladové publikácie DÚ

a) projekty realizované v roku 2004

Marius von Mayenburg: Hry

Marius von Mayenburg patrí k najznámejším súčasným nemeckým dramatikom. Niekoľko jeho hier sa uvádzalo i v slovenských divadlách, vznik ostatných prekladov inicioval Divadelný ústav. Publikácia vyšla v novej edícii New Drama/Nová dráma. Obsahuje hry *Haarman*, *Parasiten*, *Das kalte Kind* v preklade Romana Olekšáka a *Feuergesicht* v preklade Svetlany Waradzinovej.

Nová dráma - Nemecko

Spoločný projekt s Goethe inštitútom a časopisom Aspekt. Z viacerých renomovaných nemeckých dramatikov publikácia prezentuje mladších autorov. Výber zároveň zohľadňuje aj potenciálnu javiskovú realizáciu preložených textov v slovenských divadlách, dva už boli na

Slovensku realizované. Publikácia zahŕňa hry: Theresia Walserová: Kingkongove dcéry; Albert Ostermeier: Death Valley Junction; René Pollesch: Heidi Hoh; Dea Loherová: Klárine vzťahy (Divadlo Astorka Korzo_90); Ronald Schimmelpfennig: Arabská noc (Slovenské národné divadlo).

Henryk Jurkowski: Metamorfózy bábkového divadla v 20. storočí

Poľský historik divadla Prof. Henryk Jurkowski je označovaný za jednu z najvýznamnejších osobností v oblasti výskumu a histórie bábkového divadla v strednej Európe. Kniha Metamorfózy bábkového divadla v 20. storočí bola vydaná vo viacerých európskych krajinách, prvé vydanie vyšlo vo Francúzsku, kde sa pre veľký čitateľský záujem pripravuje na rok 2005 jej reedícia. Na Slovensku doteraz neboli v takejto podobe zmapované dejiny bábkového divadla 20. storočia. Publikácia zahŕňa aj kapitolu venovanú vývinu bábkového divadla na Slovensku, čím sa naše bábkové divadlo dostáva do medzinárodného kontextu.

Patrice Pavis: Divadelný slovník

Divadelný slovník popredného francúzskeho teatrologa je jedným zo základných referenčných diel z oblasti teatrologie. Spracúva množstvo tém a pojmov so zreteľom na semiologický a historický aspekt. Po preklade do niekoľkých svetových jazykov pripravil Divadelný ústav jeho slovenské vydanie (preložili prof. Soňa Šimková a PhDr. Elena Flašková).

b) rozpracované projekty

Patrick Marber: Hry

V edícii Nová dráma, zameranej na vydávanie súčasných divadelných hier, pripravujeme vydanie drám súčasného britského autora Patricka Marbera. Marber je jedným z najznámejších a najhrávanejších súčasných britských dramatikov, premiéry jeho hier sa uvádzajú v Royal National Theatre. V knihe vyjdú zatiaľ všetky autorove hry *Dealer's Choice, Howard Katz a Closer*.

David Mamet: Hry

David Mamet patrí k najvýznamnejším súčasným americkým a svetovým dramatikom. Napísal niekoľko desiatok celovečerných hier a jednoaktoviek. Výber sa sústreďuje na profilové diela, pričom sleduje aj vývojové hľadisko a zastúpenie titulov z rôznych období: *The Duck Variations* (1974), *Sexual Perversity in Chicago* (1974), *American Buffalo* (1975), *Edmond* (1982), *Speed-the-Plow* (1987), *Oleanna* (1991), *Cryptogram* (1996).

Marvin Carlson: Dejiny divadelných teórií

Kritický prehľad dejín divadelných teórií z pera popredného svetového teatrologa, profesora na City University of New York, preložený do viacerých svetových jazykov. Divadelníci i laici so záujmom o divadlo nájdu v tejto základnej divadelno-vednej publikácii interpretácie divadelných teórií od antiky až po deväťdesiate roky 20. storočia.

P. G. Bogatyriov: Zborník štúdií

Projekt predstavuje širší výber z knihy Peter Grigorievič Bogatyriov – Dokumenty, state, ktorú na základe bohatých materiálov ruských a svetových odborníkov zostavila Larisa Solncevová. Kniha osvetľuje a ďalej prehľbuje pohľady na mnohostrannú Bogatyrievovu vedeckú osobnosť, ktorá je spojená predovšetkým s problematikou folklóru a etnológie, ale svojou teoretickou a metodologickou inšpiratívnosťou zásadne prispela k moderným východiskám európskej a menovite aj slovenskej a českej divadelnej vedy.

Distribúcia a predaj kníh DÚ za rok 2004

Distribučná činnosť Divadelného ústavu zahŕňa udržiavanie a rozširovanie distribučnej siete, zasielanie povinných výtlačkov nových edičných titulov štátnym a krajským knižniciam, zasielanie ponukových listov školám a knižniciam v SR a ČR, vzájomnú spoluprácu s DÚ Praha pri odbere a predaji kníh. Divadelný ústav prezentuje svoje knižné tituly na divadelných festivaloch, na medzinárodných knižných veľtrhoch a organizuje knižné prezentácie.

Najdôležitejšími odberateľmi knižnej produkcie Divadelného ústavu sú: knižná distribúcia Artforum a Knižný klub Index Slovakia. Distribútor kníh Gutenberg je zameraný najmä na školy a knižnice a dodáva knihy do siete predajní Panta Rhei v Bratislave, Žiline a Košiciach.

Predaj publikácií sa aj naďalej realizuje v kníhkupectvách: Duma Banská Bystrica, Tatra-Staré divadlo Nitra, v Bratislave La Reduta, Luxor, Academia, Ex libris, Hummel Music, Modul/Polus, Music forum, Slovenský Tatran, Slovenský spisovateľ, Veda.

Distribúcia publikácií Divadelného ústavu sa realizuje v Českej republike prostredníctvom kníhkupectiev Prospero a Slovenská kniha v Prahe.

Informačné centrum PROSPERO

V roku 2004 ponúkal Divadelný ústav služby aj v rámci Informačného centra PROSPERO. IC Prospero podstatne zvýšilo príjem z predaja kníh DÚ. Cieľom Informačného centra je zlepšiť poskytovanie služieb verejnosti, efektívnejšie prezentovať činnosť Divadelného ústavu a informovať o divadelnom dianí v širšom zábere ako doposiaľ. Informačné centrum umožnilo zviditeľnenie inštitúcie a prepojenie ďalších služieb Divadelného ústavu.

V rámci Informačného centra PROSPERO Divadelný ústav poskytuje nasledovné služby:

- informačné služby (sprístupnenie systému Win/ISIS s možnosťou vyhľadávania v katalógoch: knižnica, videotéka a bibliografia),
- internet (prístup na internet, poskytovanie zoznamu webstránok divadiel a divadelných inštitúcií na Slovensku a v zahraničí,
- služby videotéky - prezentácia videozáznamov z videotéky DÚ,
- predaj kníh (predaj odbornej literatúry, publikácií, divadelných hier, divadelných a kultúrnych časopisov, publikácií o umení, CD-romov a videokaziet o divadle a umení z produkcie Divadelného ústavu Bratislava, slovenských a zahraničných partnerských inštitúcií (Hudobné centrum, Filmový ústav, KDAF SAV, Divadelný ústav Praha, Divadelné múzeum Budapešť), slovenských a českých malých a nezávislých vydavateľov,
- predpredaj vstupeniek na podujatia v Štúdiu 12 Divadelného ústavu,
- mesačné programy, informačné materiály, vybrané tlačené informačné materiály o dianí v divadle na Slovensku a vo svete (informácie o workshopoch, festivaloch, inscenáciách).

Prezentácie knižnej produkcie

- Prezentácie nových edičných titulov sa uskutočnili v Štúdiu 12 v Bratislave (monografia Ladislav Vychodil), v Slovenskom inštitúte v Prahe (Jana Wild: Začarovaný ostrov), v Spišskom divadle v Spišskej Novej Vsi (M.Slivka: Slovenské ľudové divadlo), v divadle GUnaGU (V. Klimáček: Desať hier + CD Opera Cirostratus, vo Francúzskom inštitúte (Divadelný slovník Patrica Pavisa)
- Prezentácie knižných publikácií sa realizovali na knižných veľtrhoch v Londýne, Ženeve, Prahe, Varšave, New Yorku, Madride a Frankfurtu,
- Prezentácie v relácii Slovenského rozhlasu Zrkadlenie, recenzie boli uverejnené v periodikách Domino forum, Knižnej revue, Sme, Javisku, kultúrnej revue RAK, Divadlo v medzičase.

Štúdio 12

Vo svojej propagačnej, odbornej a vedeckej činnosti, ako aj v spolupráci s inými divadelnými subjektami a zahraničnými kultúrnymi inštitútmi a občianskymi združeniami,

využíva Divadelný ústav priestory Štúdia 12 k usporiadaniu domácich a medzinárodných seminárov, prednášok, diskusných fór, tvorivých divadelných dielní a iných podujatí.

Prostredníctvom Štúdia 12 približuje Divadelný ústav dramatické umenie širšej divadelnej verejnosti, predovšetkým mladým divákovi. Propagáciu slovenského dramatického umenia naplňa Štúdio 12 formou prezentácie nových publikácií DÚ, resp. formou scénických čítaní diel významných slovenských a svetových dramatikov. Na pôde Štúdia 12 sa konajú divadelné prezentácie sprevádzajúce významné festivaly, na ktorých DÚ participuje ako spoluorganizátor či spoluusporiadateľ.

V roku 2004 sa uskutočnili projekty a podujatia:

- Vedecké konferencie a kolokviá: Klišé Európa - medzinárodné kolokvium v rámci festivalu Projekt Istropolitana v spolupráci s VŠMU
- V rámci projektu Nová dráma/ New drama semináre, workshopy a diskusné fóra: Súčasná srbská dráma (prednáška Ivana Medenicu), Súčasná škótska dráma (prednáška Marka Fishera), prednáška o súčasnej americkej dráme s M. Johnson-Chaseom, riaditeľom programu zahraničnej spolupráce new-yorského centra LARK
- Projekty prezentácie súčasnej svetovej dramatickej tvorby (projekt Nová dráma): Ivan Vyrpajev: Sny (v spolupráci s Asociáciou súčasného divadla), Peter Handke: Kaspar (v spolupráci s OZ Spoločnosť pre divadlo a film), Albert Ostermeier: Death Valley Junction (scénické čítanie v spolupráci s VŠMU a Goethe Inštitútom), Valére Novarina (prezentácia hry francúzskeho dramatika za jeho účasti v spolupráci s Francúzskym inštitútom)
- Knižné prezentácie: Ladislav Lajcha: Ladislav Vychodil (publikácia vyšla v spolupráci s vydavateľstvom Tatran),
- Tvorivé dielne, čítania poézie: Albert Ostermeier a Bert Wrede, Čítanie poézie a jazz (v spolupráci s Goethe Inštitútom)
- Projekty prezentácie súčasnej slovenskej tvorby: Medzi mužom a ženou (podľa A. P. Čechov: Medveď), Eva Maliti-Fraňová: Jaskynná panna (v spolupráci s Asociáciou súčasného divadla a Slovenským národným divadlom), Peter Pavlac: Hotline (v spolupráci s OZ Publikum), komorný činoherno-tanečný projekt Abschied (Rozlúčka) v réžii Martina Hvišča
- Divadelný Trojboj - finálna fáza piateho ročníka súťaže Dráma
- Iné: Filmové projekcie zo Zlatého fondu Poľskej televízie (v spolupráci s Poľským inštitútom), diskusie s Amnesty International.

4.4.3. Oddelenie vonkajších vzťahov

Vedie agendu vonkajších vzťahov DÚ, vrátane kontaktov s domácimi a zahraničnými partnerskými inštitúciami a so štátnymi a neštátnymi divadlami, so slovenskými centrami mimovládnych organizácií v oblasti divadla, so zahraničnými kultúrnymi inštitútmi na Slovensku a slovenskými inštitútmi v zahraničí. Organizuje výstavy a iné formy prezentácie činnosti DÚ a divadelnej kultúry Slovenska. Zabezpečuje PR organizácie, aktualizuje a naplňa internetovú stránku DÚ a poskytuje podklady pre internetovú stránku MK SR. Plní úlohy v oblasti štatistiky a následnej analýzy ich výsledkov.

OVV priebežne spolupracuje na príprave podkladov a materiálov pre MK SR.

Jednou z úloh Divadelného ústavu je aj propagácia slovenského divadelného umenia v zahraničí. Divadelný ústav systematicky propaguje slovenské divadelné umenie v zahraničí formou výstav, publikácií určených pre zahraničie, ako aj nadväzovaním kontaktov a sprostredkovaním informácií. Divadelný ústav reaguje na aktuálne zahraničné ponuky, sprostredkúva informácie divadelným súborom, združeniam a asociáciám, získava propagačné materiály divadelných súborov a propaguje slovenské divadelné dianie v zahraničí prostredníctvom zasielania údajov o divadelnom dianí rôznym medzinárodným divadelným inštitúciami, slovenským kultúrnym inštitútom v zahraničí, kontaktných adres na slovenské divadlá a divadelné organizácie, zasielaním propagačných materiálov ako podkladov pre medzinárodne vydávané publikácie o európskom či svetovom dianí, zasielaním podkladov pre adresáre a zborníky ITI, zasielaním propagačných materiálov na divadelné festivaly, ktoré majú záujem o vystúpenia slovenských divadelných súborov.

Medzi najvýznamnejšie aktivity v rámci propagácie slovenského divadelného umenia v roku 2004 bola účasť Divadelného ústavu na projekte krajín V4 Festivalu bEUgró v termíne 28. 1. – 1. 2. 2004 v Budapešti, kde sa okrem výstav Divadelného ústavu (Farebný svet Borisa Kudličku, výstava fotografií Súčasný tanec na Slovensku) prezentovali slovenské divadelné súbory (inscenácia hry A. P. Čechova - Platonov - VŠMU; ŠD Košice s inscenáciou hry P. Marbera Bližšie od Teba, Štúdio tanca Banská Bystrica s produkciou Šachmat, produkcie My Tri-My ry a In a Minor Key v uvedení mladých slovenských choreografov a tanečníkov).

Divadelný ústav inicioval návrhy k vyslaniam slovenských divadelných súborov na festivaly MittelFest Cividale del Friuli v Taliansku (Štúdio tanca Banská Bystrica s produkciou Dvojevečer), na festival Zdarzenia v poľskom Tczewe (produkcia VŠMU Čierne mlieko V. Sigareva v réžii R. Olekšáka), resp. na festival Hallamasch vo Viedni.

Oddelenie vonkajších vzťahov DÚ priebežne garantovalo sprostredkovanie informácií a podkladov v súvislosti s propagáciou slovenského dramatického umenia v zahraničí slovenským divadelným subjektom, a to prostredníctvom Divadelných správ, svojej internetovej stránky, ako aj zasielaním konkrétnych materiálov (13. medzinárodný festival Slovanský jarmok vo Vitebsku - Bielorusko, výzvy na predkladanie projektov v rámci bilaterálnej slovensko-holandskej predvstupovej spolupráce, Festival euro-scene Leipzig, Prezentácia divadiel malých foriem vo Varšave-Poľsko, Festival regiónov v Rakúsku, Pan európske umelecké laboratórium v Krakove, Program európskej asociácie Pepinières pre mladých umelcov, Festival tanca strednej Európy vo Varšave na rok 2005, vzdelávací kurz pre kultúrnych manažérov, pozvanie pre účasť riaditeľov slovenských festivalov na festival Zlatý lev na Ukrajine, výzvy na predkladanie projektov rámci programu Culture 2000 a i).

Na základe informácií sprostredkovaných DÚ sa zúčastnili prehliadok:

- I. Martinka s produkciou Šalom Alejchem a Spišské divadlo Spišská Nová Ves s Goldbergovskými variáciami Georgea Taboriho na Festivale česko-nemecko-židovskej kultúry 9bran v Prahe,

- Štúdio tanca Banská Bystrica s inscenáciou Tichá púšť a Divadlo z Pasáže z Banskej Bystrice s inscenáciou Mesto na festivale euro-scene Leipzig.

V súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ pripravil Divadelný ústav podklady o slovenskom divadle pre nemecký časopis ARTE; pre MK SR vypracoval podklady pre Dni Slovenskej kultúry v Rusku, ktoré sa konali v septembri 2004. Aktualizovali sa údaje o slovenskom divadelnom živote pre ústredie Medzinárodného divadelného inštitútu ITI v Paríži, pre ústredie Európskej siete informačných centier dramatického umenia ENICPA v Bruseli a pre Európsku ročenku dramatických umení PAYE 2005.

Divadelný ústav pripravil pracovný pobyt pre redaktorku Theatermaker z Amsterdamu Jowi Schmitzovú, ktorá navštívila Medzinárodný festival Bábkarská Bystrica a tiež niekoľko bratislavských predstavení a stretnutí s režisérmi, dramatikmi a zástupcami MK SR.

K ďalším propagačným aktivitám patrí spolupráca Divadelného ústavu so Slovenským inštitútom v Ríme. V rámci projektu Mimo hraníc prekladajú diela súčasných slovenských dramatikov do taliančiny (Rudolf Sloboda, Miloš Karásek, Silvester Lavrík a Zuzana Uličianska).

Divadelný ústav naďalej rozvíjal pracovné kontakty s partnerským Divadelným ústavom v Prahe a Slovenským inštitútom v Prahe. V roku 2004 sa v SI Praha uskutočnili prezentácie 5. ročníka projektu Súčasnej slovenskej drámy, publikácie Ladislav Vychodil, publikácie Jany Wild – Začarovaný ostrov.

Analytická činnosť

Ďalšou úlohou Divadelného ústavu je analytická činnosť. Divadelný ústav pripravuje stanoviská k návrhom medzinárodných zmlúv, podklady na rokovanie ministra, pripomienkuje návrhy legislatívnych zmien a spracováva aj informácie o repertoári divadiel, o pripravovaných premiérach a iných divadelných podujatiach.

Na podnet Ministerstva kultúry SR (a čiastočne MZV SR) vypracoval Divadelný ústav v roku 2004 viaceré podklady a stanoviská. Materiál o štátnych divadlách pre MK SR;

- Analýza súčasného stavu a návrh ďalšieho rozvoja divadelníctva v košickom samosprávnom kraji za roky 1997 - 2003 pre VÚC Košice;
- Hodnotenie divadiel s problematikou národnostných menšín;
- Návrhy projektov SR v rámci bilaterálnej slovensko-valónskej spolupráce na roky 2004 - 2005;
- Návrh programu spolupráce medzi SR a Portugalskou republikou v oblasti kultúry, vzdelávania a vedy na obdobie rokov 2004 - 2006;
- Návrh programu spolupráce medzi vládou SR a vládou Izraelského štátu v oblasti kultúry, vzdelávania a vedy na obdobie rokov 2004 - 2006;
- Spolupráca V4 a Kanada;
- Aktualizácia materiálu Účasť rezortu kultúry v medzinárodných organizáciách;
- Dohoda o kinematografickej koprodukcii medzi vládou SR a vládou Talianskej republiky;
- Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2004 - 2005;
- Návrh účasti slovenských súborov na Dňoch Európy v Kyjeve (pre MZV SR);
- Program spolupráce v oblasti školstva a kultúry medzi SR a Francúzskym spoločenstvom Belgicka a Valónskym regiónom na roky 2004 - 2006;
- Zoznam organizácií pre Inštitút pre zahraničné vzťahy v SRN (pre MZV SR);
- Námety na rozhovor ministra kultúry SR so slovinskou rezortnou kolegyňou pani A. Rihter;
- Návrh legislatívneho zámeru zákonníka neziskového práva;
- Návrh zákona o vede a technike;
- Podklady k rokovaniu predsedu vlády SR na Ukrajinu;

- Príprava podkladov pre Dni Slovenskej kultúry v Ruskej federácii v termíne 20. – 27. 9. 2004.
- Návrh zamerania činnosti zastupiteľského úradu SR vo Viedni;
- Aktivity DÚ pri príležitosti 50. výročia podpísania Európskeho kultúrneho dohovoru;
- Návrh programu spolupráce medzi vládou SR a vládou Indickej republiky;
- Mesiac slovenskej a českej kultúrnej vzájomnosti;
- Zasadnutie zmiešanej slovensko-rakúskej komisie o spolupráci v oblasti kultúry, vzdelávania a vedy;
- Dohoda medzi vládou SR a vládou Libanonskej republiky o spolupráci v oblasti kultúry, umenia, vzdelávania, vedy a športu;
- Konceptia činnosti Veľvyslanectva SR v Japonsku; rokovanie ministra kultúry SR Rudolfa Chmela so srbským rezortným kolegom Draganom Kojadinovičom, ako aj ďalšie materiály.

Spolupráca s divadlami, mimovládnyimi organizáciami a inými neziskovými inštitúciami.

DÚ spolupracuje so všetkými divadelnými organizáciami na Slovensku vrátane mimovládnych združení v oblasti divadla.

Spolupráca DÚ s divadlami na Slovensku vychádza zo znenia paragrafu 8 Zákona o divadelnej činnosti č. 384/1997 Z. z. v znení jeho neskorších predpisov. Konkrétne napĺňanie obsahu ustanovenia je zakotvené v bilaterálnych zmluvách medzi DÚ a jednotlivými profesionálnymi divadlami na Slovensku.

Odborní pracovníci Divadelného ústavu systematicky sledujú prácu divadiel, zúčastňujú sa na premiérach inscenácií, odborných i hodnotiacich seminároch, festivaloch a interných prehliadkach divadiel na Slovensku.

V roku 2004 sa realizovala účasť na Medzinárodnej prehliadke divadiel krajín V4 - Stretnutie v Nitre, Medzinárodnom festivale Bratislava v pohybe, na Internej prehliadke Štátneho divadla Košice, Internej prehliadke a seminári Divadelný Prešov 2004, Internej prehliadke tvorby Bábkového divadla Žilina, na seminári a tvorivej dielni realizovanej v rámci Projektu Istropolitana.

Okrem sledovania činnosti profesionálnych divadiel Divadelný ústav spolupracoval pri sprievodnom podujatí Medzinárodnej prehliadky divadiel krajín V4 – Stretnutie – realizoval výstavu Hans Christian Andersen – Kniha rozprávok zo slovenských javísk.

Na zahraničných divadelných festivaloch, workshopoch, seminároch a konferenciách sa z Divadelného ústavu zúčastnili: Z. Pašuthová (Ostravar 2004), R. Maliti (festival Zlatá maska v Rusku), Z. Uličianska (Kunsten Festival des Arts v Bruseli, festival Na hranici v Českom Tešíne) M. Vannayová a R. Maliti (Medzinárodný letný divadelný festival vo Varne), M. Vannayová (nemecký festival Theatertreffen Berlin), M. Mojžišová (Festival KlangBogen vo Viedni, Medzinárodný festival v Salzburgu), M. Ulmanová (Pražský divadelný festival nemeckého jazyka). Odborní pracovníci DÚ sa majú každoročne možnosť zúčastniť na renomovanom európskom divadelnom festivale Wiener Festwochen. Pobyty boli zväčša hradené pozývajúcou stranou. V ojedinelých prípadoch participoval DÚ na úhrade cestovných nákladov.

Medzi najvýznamnejších zahraničných partnerov Divadelného ústavu v Bratislave, s ktorými má DÚ nadštandardné pracovné kontakty, patria divadelné inštitúty krajín V4; Divadelní ústav Praha, Maďarský divadelný inštitút a múzeum, Divadelné múzeum vo Varšave ako aj novo založený Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského vo Varšave. Divadelné inštitúty spoločne participujú na projektoch zaštitených Medzinárodným visegradským fondom, spolupracujú pri výmene informácií, publikácií či inej dokumentácie, prepojení vlastných internetových stránok a v rámci pracovných stáží si vzájomne vymieňajú expertov. V júni 2004 sa na pracovnej návšteve Divadelného ústavu v Bratislave zúčastnili

traja zástupcovia DÚ Praha. V roku 2004 sa uskutočnilo niekoľko rokovaní na DÚ Praha v súvislosti s prípravou ďalších spoločných aktivít a projektov obidvoch DÚ a divadelných inštitútov krajín V4.

V rámci Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra sa v septembri 2004 v Nitre uskutočnilo pravidelné pracovné stretnutie zástupcov divadelných inštitútov krajín V4. Z iniciatívy Divadelného ústavu Praha vznikol návrh projektu Divadelná architektúra v stredoeurópskom priestore – vývoj, vplyvy, súčasný stav a možnosti ďalšieho rozvoja. Uvedený projekt sa pripravuje a plánuje sa jeho realizácia v rámci programu Culture 2000, v súvislosti s jeho prípravou sa konalo stretnutie zástupcov divadelných inštitútov krajín Česka, Slovenska a Rakúska na pôde Rakúskeho divadelného múzea.

Divadelný ústav nadviazal v roku 2004 spoluprácu s Európskou dielňou prekladu/ Atelier Europeén de la Traduction pod Národným divadlom v Orleáns, ktoré spolupracuje s európskymi divadlami, kultúrnymi a divadelnými inštitúciami. AET pracuje na vytvorení širokého prekladateľského fóra na európskej úrovni, ktoré spolupracuje s univerzitami, odbornými periodikami, divadlami, vydavateľstvami. Organizuje semináre, stretnutia, scénické čítania, kurzy a workshopy. Divadelný ústav sa stal spoluorganizátorom projektu AET, v rámci ktorého je podaná žiadosť o grant programu Culture 2000. Projekt predpokladá okrem prekladov účasť slovenských dramatikov a prekladateľov na viacerých zahraničných prekladateľských workshopoch a vzdelávacích projektoch. V rámci prípravy projektu sa na koordinačnom stretnutí v rumunskom Temešvári za Divadelný ústav zúčastnila R. Maliti.

Divadelný ústav je členom Európskej siete centier dramatického umenia - ENICPA a Medzinárodnej asociácie knižníc a múzeí dramatického umenia – SIBMAS a vykonáva správu Medzinárodného divadelného inštitútu ITI na Slovensku, okrem toho vytvára podmienky pre činnosť ďalších mimovládnych organizácií (Medzinárodná asociácia divadelných kritikov - AICT, Medzinárodná asociácia divadiel pre deti a mládež - ASSITEJ, Medzinárodná asociácia scénografov, divadelných architektov a technických pracovníkov divadla - OISTAT).

V roku 2004 pokračovala spolupráca organizácie s jednotlivými mimovládnyimi organizáciami. Vo vzťahu k Medzinárodnému divadelnému inštitútu ITI zabezpečil Divadelný ústav pravidelnú správu o činnosti Slovenského centra ITI, inicioval účasť zástupkyne SC ITI S. Waradzinovej na 30. Svetovom kongrese v mexickom Tampicu a aktualizoval databázu venovanú slovenskému divadlu na internetovej stránke ITI.

Divadelný ústav zabezpečil preklad a následné sprostredkovanie Posolstva k Svetovému dňu divadla a Medzinárodnému dňu tanca slovenským profesionálnym divadlám, divadelným inštitúciami, asociáciami i médiám.

V roku 2004 sa J. Šebesta, vedúci Oddelenia výskumu a edičnej činnosti Divadelného ústavu, zúčastnil na 25. svetovom kongrese SIBMAS v španielskej Barcelone, ktorý sa venoval úlohám a povinnostiam špecializovaných centier dramatického umenia, v roku 2004 sa zúčastnil aj na valnom zasadnutí Európskej siete informačných centier dramatického umenia ENICPA.

Výstavná činnosť

Výstavná činnosť a jej prezentácia na Slovensku a v zahraničí je jednou z hlavných činností Divadelného ústavu. Časť z nich je venovaná jubilujúcim hereckým osobnostiam, ďalšia časť výstav sa zameriava na rozličné aspekty scénoografie a kostýmového výtvarníctva. Samostatné výstavy sú venované aj divadelnej fotografii a architektúre. Odborná príprava výstav je realizovaná najmä odbornými zamestnancami ODDI.

Výstavná činnosť na Slovensku:

Výstavná činnosť Divadelného ústavu sa na Slovensku realizuje predovšetkým v spolupráci s divadlami, ale i v priestoroch múzeí, galérií či iných kultúrnych inštitúcií.

Hlavným projektom Divadelného ústavu v roku 2004 bola príprava výstavy Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku. Výstava sa koná v roku 2005 v termíne od 21. 1. – 29. 5.

Prehľad výstav je v tabuľke

Výstavná činnosť na Slovensku 2004				
	Výstava	dátum	miesto	autor
1.	Jela Krčméry-Vrteľová Dokumentačná	22.1.2004	Bratislava opera SND	Mojžišová Burešová
2.	Česko-slovenský dialóg 1993-2003 II.použitie	14.1.2004	Bratislava ČC Bratislava	Burešová Hroncová
3.	Bulharská dráma na Slovensku historicko-dokumentačná II. použitie	22.1.2004	BIKC Bratislava	Dlouhý Burešová
4.	Ladislav Vychodil- prezentácia knihy spojená s výstavou scénografie	5.2.2004	Štúdio 12 Bratislava	Lacika Burešová Gajdošová
5.	Oskar a Karel Nedbal výročie úmrtia a narodenia Nedbalovcov	2.4.2004	Bratislava opera SND	Mojžišová Burešová
6.	Vladimír Suchánek 70. rokov narodenia výtvarná výstava	20.2.2004	Bratislava DPOH	Lacika, Taragel'ová Burešová
7.	Miloš Pietor režisér - III. použitie dokumentačná výstava	20.2.-20.5.04	DÚ Bratislava	Sládeček, Burešová
8.	H.Ch.Andersen - Kniha rozprávok zo slovenských javísk - dokumentačná výstava	28.4.-2.7.04	Staré divadlo Nitra	Pašúthová Burešová
9.	Ladislav Chudík - 80. rokov hist.-dokumentačná výstava	27.5.-30.6.04	Bratislava činohra SND	Lajcha Burešová
10.	Míla Beran 100. rokov nedožitých historicko-dokumentačná výst.	23.7.-23.10.04	Bratislava činohra SND	Kunová Burešová
11.	Romathan - II. Použitie	14.-30.6.04	Zicchyho palác	Dlouhý
12.	Ladislav Chudík - II. použ.	30.6.-14.7.04	Zicchyho palác	Lajcha
13.	František Rell - IV.použitie	14.7.-4.8.04	Zicchyho palác	Lajcha
14.	Gizela Veclová - II. Použitie	4.8.-20.8.04	Zicchyho palác	Mojžišová Burešová
15.	Ján Mišura a Naďa Mináčová	19.3.2004	DJZ Prešov	Nemcová Jaborník Burešová
16.	Opera Madame Butterfly na Slovensku	4.4.2004	ZHZ Zvolen	Blaho Burešová
17.	J. G. Tajovský 130. rokov putovná výstava - dokumentačná výst. II. použ.	23.10.2004	DPOH	Lajcha Burešová
18.	Witold Gombrowicz dokumentačná výst.	22.-23.11.2004	Astorka	Maliči Burešová
19.	45. rokov opery Banská Bystrica historicko-dokumentačná výst.	22.10-22.11.04	ŠO Ban. Bystrica	Blaho Burešová Gajdošová
20.	Súčasný tanec na Slovensku	26.10.2004	DÚ	Burešová
21.	GUnaGU	26.10.2004	Štúdio 12	Klimáček

Výstavná činnosť v zahraničí

V roku 2004 realizoval Divadelný ústav osem zahraničných výstav, ich prehľad je uvedený v tabuľke.

Výstavy v zahraničí v roku 2004				
	Výstava	dátum	miesto	autor
1.	BEUGRÓ - výstava Boris Kudlička	26.1.-25.2.	Budapešť Maďarsko	Hroncová Burešová Uličianska
2.	Súčasný tanec na Slovensku International Merlin Theatre			
3.	Česko-slovenský divadelný dialóg 1993-03 III.použitie	4.3.-7.3.04	Flora Olomouc Česko	Burešová Hroncová
4.	Česko-slovenský divadelný dialóg 1993-03 IV.použitie	17. 4. -5.7.2004	Cheb - Česko Západočeské div.	Burešová Hroncová
5.	Rudolf Sloboda a Astorka dokumentačná výstava	12. -14. 5. 2004	Česko Švandovo d. Praha	Burešová Dómeová
6.	Jozef Ciller -scénografia výtvarná výstava	24.8.-9.9.2004	Česko Luhačovice	Lajcha Burešová
7.	Jozef Ciller -scénografia výtvarná výstava II. použ.	11.9.-1.11.2004	Česko Zlín Mestské divadlo	Lajcha Burešová
8.	Náš Jozef Gregor Tajovský dokumentačná výstava	5.10.- 18.10.04.	SI Praha	Lajcha

Počítačové spracovávanie ročných štatistických výkazov pre ŠÚ SR.

Divadelný ústav je na základe poverenia Ministerstva kultúry SR zodpovedný za zber a spracovanie štatistických formulárov o profesionálnom divadle pre Štatistický úrad SR. Divadelný ústav sa zúčastňuje aj na aktualizácii štruktúry sledovaných dát a práci na ďalších projektoch, spojených so zjednocovaním zberu a štatistických dát pre potreby analýz kultúrnej politiky v jednotlivých európskych krajinách. Získané údaje Divadelný ústav prehľadne spracúva a poskytuje pre potreby MK SR. Divadelný ústav získava informácie o repertoári divadiel, o pripravovaných premiérach a iných divadelných podujatiach.

Divadelný ústav vykonal v roku 2004 štatistické zisťovanie o činnosti štátnych divadiel, divadiel zriadených VÚC a mestami a divadiel zriadených inými právnickými osobami prostredníctvom Ročného výkazu o profesionálnych divadlách KULT - 12 - 01 a štatistické zisťovanie o prehliadkach, festivaloch a tvorivých dielňach v Ročnom výkaze o profesionálnom divadelnom podujatí KULT 17 - 01.

Účelom štatistických zisťovaní bolo získať informácie o činnosti a financovaní profesionálnych divadiel a zmapovať festivalové dianie so sprievodnými podujatiami na Slovensku. Zo základných súborov poskytnutých jednotlivými spravodajskými jednotkami - divadlami, umeleckými agentúrami, občianskymi združeniami a ďalšími subjektami spracoval Divadelný ústav kompletný materiál za Slovenskú republiku a jednotlivé kraje v členení na štátne divadlá, divadlá zriadené samosprávou, divadlá zriadené mestami a divadlá zriadené inými právnickými osobami pre potreby Štatistického úradu SR, Ministerstva kultúry SR a pre internú potrebu DÚ.

Zo základných súborov boli spracované ďalšie podsúbory a analýzy slúžiace na orientáciu i na riešenie vecných problémov v danej oblasti pre potreby MK SR, DÚ a ďalších inštitúcií:

- materiál o profesionálnych divadlách za rok 2003 s členením na výkony, štruktúru repertoáru a hospodárenie, s údajmi o dotáciách zo štátnych zdrojov na 1 obyvateľa a 1 diváka podľa počtu obyvateľov jednotlivých miest, návštevnosti a sebestačnosti divadiel v tabuľkovom a grafickom spracovaní;
- materiál k Analýze súčasného stavu a návrhu ďalšieho rozvoja divadelníctva v košickom samosprávnom kraji pre VÚC Košice za roky 1997 – 2003; - 11 tabuľkových prehľadov o divadlách v košickom regióne, národnostných a bábkových divadlách v SR a ich grafické spracovanie;
- materiál o divadle ARÉNA - Hlavné ukazovatele v rokoch 1998 - 2003 a štátne dotácie divadiel zriadených VÚC v Bratislave v rokoch 1998 - 2003;
- materiál o štátnych divadlách pre MK SR - Hlavné ukazovatele štátnych divadiel a ich grafické spracovanie za roky 2000 - 2003;
- materiál o profesionálnych divadlách pre Krajskú správu Štatistického úradu Bratislava do databázy mestskej a obecnej štatistiky a mestského informačného systému;
- tabuľkové podklady s komentárom pre prezentáciu v rámci DU

Internetová stránka

Internetová stránka Divadelného ústavu www.theatre.sk slúži širokej verejnosti. Jej obsahom nie sú len informácie dotýkajúce sa činnosti Divadelného ústavu, ale aj všetkých najdôležitejších oblastí divadelných aktivít na Slovensku. Ide predovšetkým o kontakty a funkčné internetové prepojenia na divadlá, organizátorov festivalov, časopisy, slovenské centrá mimovládnych organizácií a iné divadelné inštitúcie. Obsahom stránky sú aktuálne informácie o divadelných podujatiach doma i v zahraničí, prepojenia na partnerov Divadelného ústavu z krajín V4, na medzinárodnú databázu ITI, sieť informačných centier Enicpa, či východoeurópsku sieť Scenis. Súčasťou informačnej činnosti DÚ v tejto oblasti je aj získavanie informácií o medzinárodných grantoch v oblasti kultúry a divadla, či už prostredníctvom internetu, zahraničných periodických a neperiodických publikácií alebo prostredníctvom vybudovaných kontaktov DÚ, ako aj ich následné sprostredkovanie jednotlivým organizáciám. Na stránke sa nachádzajú aj informácie, ktoré organizácia zverejňuje v zmysle Zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Divadelný ústav pravidelne aktualizuje kompletne údaje; premiéry, adresáre divadiel, festivalov a divadelných inštitúcií, ponuku publikácií DÚ a i. Mesačne sa na internetovej stránke zverejňujú aj jubileá a aktuálne novinky.

Stránka propaguje aj edičné projekty Divadelného ústavu a informačné centrum Prospero. Prináša aktuálne informácie o činnosti Štúdia 12. Prostredníctvom fotografií a krátkych textov upozorňuje na najvýznamnejšie podujatia z divadelného života na Slovensku. Jej významnou súčasťou sú informačné systémy Win/ISIS a Theisa, ktoré poskytujú množstvo informácií a služieb užívateľom.

V roku 2004 bola zrealizovaná stránka www.divadelnavystava.sk, ktorá má za úlohu propagovať v súčasnosti najdôležitejší projekt Divadelného ústavu – výstavu Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku. Stránka obsahuje dôležité informácie o výstave, o jej sprievodných podujatiach, servis pre médiá, fotogalériu a pod.

Čerpanie nákladov zo schváleného bežného transferu na činnosť organizácie vyplývajúcu z uzatvorených kontraktov na rok 2004.

	Názov činnosti (v zmysle schváleného kontraktu)	Celkové náklady organizácie	Bežný transfer čerpanie	Tržby a výnosy
a	b	c	d	e
1.	vydavateľská činnosť	4 498 771,14	4 121 771,14	377 000,00
2.	výstavná činnosť	1 571 633,35	1 571 633,35	0,00
3.	odborné spracovanie zbierok a fondov DÚ	3 829 435,91	3 829 435,91	0,00
4.	informatizácia fondov a zbierok DÚ	1 601 549,20	1 481 549,20	120 000,00
5.	spolupráca s divadlami a divadelnými inštitúciami	1 725 311,39	1 725 311,39	0,00
6.	prevádzka organizácie.	3 763 711,38	3 567 634,77	196 076,61
	Spolu	16 990 412,37	16 297 335,76	693 076,61

* celkové náklady na jednotlivé činnosti zahŕňajú okrem služieb na konkrétne projekty aj pomerné náklady na mzdy, nájomné, telefóny, cestovné a nákup materiálu

** výnosy z predaja knižných publikácií a poskytovaných odborných služieb verejnosti (knižnica, archívne a dokumentačné služby, výstrižková služba...)

5. 5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Divadelný ústav je príspevková organizácia, ktorá podľa zákona o účtovníctve vedie účtovníctvo v sústave podvojného účtovníctva. Základné normy účtovníctva upravuje zákon o účtovníctve a naň nadväzujúce postupy účtovania. Účtovná osnova a postupy účtovania pre rozpočtové a príspevkové organizácie a obce sú stanovené opatrením MF č.j. 23 340/2002-92.

5.1. Divadelnému ústavu v zmysle Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 974 na rok 2004 bol schválený rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2004 listom č. MK – 6396/03-700

na bežný transfer vo výške16 599 tis. Sk

Program: 07F Tvorba a šírenie umenia
Podprogram: 07F01 Divadlá a divadelná činnosť

Úprava rozpisu k 31. 12. 2004

(v tis.Sk)

Ukazovateľ	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený po RO č.4	Rozpočtové opatrenie č. 5	Upravený rozpočet
Bežné výdavky celkom (600)	16 599	22 831		22 291
Z toho:				
1 . Program 07F01				
v tom :	16 599	16 778		16 778
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	4 725	6333		6333
- reprezentačné (637003)	40	40		40
2. Program 07J0302				
- účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity		6 008	-540	5468
v tom:				
- tovary a služby (630)		6 008	-540	5468
3. Podprogram 07J0301				
Prezentácia kultúry v zahraničí		45		45
V tom:				
- tovary a služby (630)		45		45

Opatrenie č.1

MK – 4887/2004-700

Účelovo určené prostriedky na schválené Projekty na kultúrne aktivity na rok 2004 nasledovne:

Projekt Nová dráma/ New drama	300 tis. Sk
Valné zhromaždenie a stretnutie ENICPA	78 tis. Sk
Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku – výstava	4 150 tis. Sk
Vydávanie dvojtýždenníka Dialóg – divadelné noviny	690 tis. Sk
Projekt „ Spolupráca s divadelnými inštitúciami stredo európskych krajín „	100 tis. Sk
Publikácia Henryk Jurkowski: Metamorfózy bábkového divadla v 20. storočí	250 tis. Sk
Publikácia Marvin Carlson: Dejiny divadelných teórií	300 tis. Sk
Zborník M. Cesnaková-Michalcová: Z divadelných počiatkov na Slovensku II.	140 tis. Sk

Celkom:

6 008 tis. Sk

Opatrenie č.2

MK-6412/2004-700

Rozpočtové opatrenie účelovo určené na podprogram 07J0301 – Projekt 30. svetový kongres Medzinárodného divadelného inštitútu ITI – Mexiko 45 tis. Sk

Opatrenie č.3

MK-6918/2004-700

Úprava záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2004

Bežné výdavky (600) o 179 tis. Sk z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) o 133 tis. Sk.

Opatrenie č.4

MK-5235/2004-700

Presun výdavkov v rámci schváleného rozpočtu z kategórie 630 – Tovary a služby na kategóriu 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Presun z (630) -1475 tis. Sk na (610) + 1475 tis. Sk

Opatrenie č. 5

MK-9715/2004-700

Zníženie rozpočtu na Kultúrne aktivity o – 540 tis. Sk na projekt Vydávanie dvojtýždenníka Dialóg – divadelné noviny.

V priebehu roka sme požiadali o presun finančných prostriedkov z projektov:

- Publikácia Marvin Carlson: Dejiny divadelných teórií, schválené finančné prostriedky vo výške 300 tis. Sk sme presunuli na projekty: publikácia Henryk Jurkowski: Metamorfózy bábkového divadla v 20. storočí, kde boli schválené finančné prostriedky vo výške 250 tis. Sk a navýšili sme ich o 150 tis. Sk a publikáciu Viliam Klimáček: Desať hier, na ktorú sme presunuli 150 tis. Sk.
- Valné zhromaždenie a stretnutie ENICPA - schválené finančné prostriedky vo výške 78 tis. Sk - presun vo výške 52 tis. Sk na projekt 25. svetový kongres SIBMAS v Barcelone

K 31. 12. 2004 bol poskytnutý príspevok v celkovej výške 22 291 tis. Sk, čo bolo 100% z upraveného rozpočtu na rok 2004.

K úpravám rozpočtu DÚ v roku 2004 došlo z dôvodu poverení na zabezpečenie realizácie kultúrnych aktivít z kapitoly zahraničných stykov Ministerstva kultúry SR, z dôvodu dofinancovania – podprogram 07J0301 - v dôsledku rozpisu finančných prostriedkov na čiastočné financovanie projektov na kultúrne aktivity z kapitoly Všeobecnej pokladničnej správy – podprogram 07J0302 a z dôvodu dofinancovania dopadu nariadenia vlády SR schválenými uzneseniami vlády SR č. 521/2004 a 600/2004.

Čerpanie k 31. 12. 2004 vid'. tabuľka č.1 – Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni.

Tabuľka č. 5.1

Príloha k položke 641 - Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2004		Upravený rozpočet 2004		Skutočnosť k 31.12.2004	
		Celkom	z toho financované transferom zo ŠR	Celkom	z toho financované transferom zo ŠR	Celkom	z toho financované transferom zo ŠR
A	b	1	2	3	4	5	6
Výnosy z hlavnej činnosti príspevkovej organizácie celkom	1	17 199	16 599	22 891	22 291	22 984	22 291
z toho: prevádzkové dotácie -- transfery na činnosť (691)	2	16 599	16 599	22 291	22 291	22 984	22 291
– tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb	3	380		380		504	
z toho: tržby z prenájmu	4						
– iné ostatné výnosy (649)	5	220		220		189	
z toho: použitie prostriedkov fondu reprodukcie a rezervného fondu na úhradu nákladov zo štátnych fondov	6 7						
od iných organizácií z prostriedkov štátneho rozpočtu	8						
– tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku (651)	9						
Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie	10	17 199	16 599	22 891	22 291	22 412	21 725
v tom: spotrebované nákupy (50)	11	1 500	1 500	1 700	1 700	1 550	1 550
z toho: spotreba materiálu	12	800	800	1 000	1 000	1 320	1 320
z toho: kancelársky potreby	13	400	400	600	600	678	678
pohonné hmoty	14	200	200	200	200	200	200
drobný hmotný majetok	15	280	280	350	350	642	642
spotreba energie	16	10	10	10	10	12	12
predaný tovar	17						
– služby (51)	18	7 169	7 069	10 429	10 138	9 777	9 777
z toho: opravy a údržba (511)	19	350	350	350	350	493	493
cestovné (512)	20	350	350	450	450	380	380
náklady na reprezentáciu (513)	21	40	40	40	40	40	38

ostatné služby (518)	22	6 429	6 329	9 589	9 298	8 864	8 862
z toho: výkony spojov	23	590	590	690	690	494	494
Nájomné	24	1 050	1 050	1 150	1 150	1 002	1 002
drobný nehmotný investičný majetok	25	100	100	100	100	22	22
– osobné náklady (52)	26	7 381	6 881	9 905	9 596	9 905	9 596
z toho mzdové (521)	27	5 225	4 725	7 256	6 947	7 256	6 947
z toho: na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	28	200	0	614	614	614	614
náklady na sociálne poistenie (524+525)	29	1 784	1 784	2 286	2 286	2 286	2 286
sociálne náklady (527+528)	30	372	372	363	363	363	363
z toho: príspevok na stravovanie	31	300	300	300	300	306	306
– dane a poplatky (53)	32	40	40	38	38	3	3
– ostatné náklady (54)	33	319	319	319	319	683	305
– odpisy, predaný majetok a rezervy (55)	34	790	790	500	500	494	494
z toho: odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku (551)	35	790	790	500	500	494	494
zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku (552)	36						
Hospodársky výsledok (r.1 - r.10)	37					572	
Odvody spolu	38						
z toho: odvod z činnosti (z r.37)	39						
Odpisy (neuplatnené v nákladoch z dôvodu pozastavenia a odpisovania)	40						

Náklady na hlavnú činnosť organizácie dosiahli k 31.12.2004 výšku 22 412 589,51 Sk, čo v porovnaní s rokom 2003 predstavuje nárast o 1,14%. Čerpanie závisí od charakteru aktivít organizácie za jednotlivé roky, preto je ich porovnanie neefektívne vzhľadom na špecifiká v rámci realizácie jednotlivých aktivít, najmä aktivít z poverenia MK SR, aktivít z kapitoly VPS a ostatných krátkodobých úloh DÚ.

5.1.1 K položke 50 – spotrebované nákupy

V roku 2003 čerpanie 1 456 tis. Sk čo predstavovalo 7,45 % z rozpočtu organizácie.
V roku 2004 čerpanie 1 550 tis. Sk, čo predstavuje 7,03% z rozpočtu organizácie.

Najvyššie čerpanie v roku 2004 je v položke 501 290 – vybavenie priestorov, kde je čerpanie 313 tis. Sk. Čerpanie v položke 501 290 je najmä z dôvodu nákupov súvisiacich s realizáciou výstavy Dejiny divadla 20. storočia (obstaranie výstavných prvkov), vyššie čerpanie oproti roku 2003 je aj na položke 501 300 – spoje, telekomunikačná technika (obstaranie televíznych prijímačov, DVD a CD prehrávačov) vo výške 136 tis. Sk pre účely projektu výstavy.

V položke 501 11 - kancelárske potreby bolo rozpočtované 500 tis. Sk a čerpanie je 447 tis. Sk.

Ostatné nákupy boli realizované v zmysle naplánovaných kontraktačných činností, ako napr. nákup archívnych krabíc, výroba drevených ochranných obalov na divadelné makety, ktoré sa nachádzajú v scénografickom zbierkovom fonde, nákup kníh a tlačovín pre potreby knižnice a výstrižkovej služby, nákup na prevádzku automobilov Peugeot a Škoda Octávia, materiál na údržbu a prevádzku organizácie.

5.1.2. K položke 51 – služby

V roku 2003 – 7 779 tis. Sk čo predstavovalo 39,81% z rozpočtu organizácie.
V roku 2004 – 9 777 tis. Sk čo predstavuje 44,36%. z rozpočtu organizácie.

Najväčšie čerpanie je v položke 511 - opravy a udržiavanie, z dôvodu nutných opráv organizácia vyčerpala 493 tis. Sk oproti plánovaným 350 tis. Sk, čo predstavuje nárast o 40,85%.

Časť nákladov spojená s opravou a údržbou súvisí s opravami výpočtovej techniky, telekomunikačnej techniky, autodopravy a najmä úpravou archívnych priestorov DÚ. Organizácia už od roku 1999 rieši problém priestorov na uskladnenie zbierkových fondov organizácie. V roku 2004 organizácia v rámci zabezpečenia depozitných priestorov realizovala výmenu bezpečnostných dverí, upravila a zrekonštruovala archívne a kancelárske priestory.

Cestovné náklady

V rámci schváleného rozpočtu organizácia vyčerpala na tuzemské cesty sumu 82 tis. Sk z plánovaných 100 tis. Sk. Tuzemské služobné cesty sa realizovali najmä za účelom zberu informácií o činnosti slovenských divadiel, účasti na odborných seminároch a interných prehliadkach divadiel na Slovensku.

Na zahraničné služobné cesty sa čerpalo 274 tis. Sk. Najvyššie čerpanie - vo výške 199 tis. Sk bolo z dôvodu realizácie schválených aktivít financovaných z kapitoly zahraničných stykov MK SR a kapitoly Všeobecnej pokladničnej správy. Ostatné zahraničné služobné cesty sa uskutočnili najmä z dôvodu realizácie výstav, divadelných festivalov, prezentácii slovenskej drámy v zahraničí a prezentácie edičných projektov organizácie v zahraničí:

- medzinárodné výstavy v Prahe, Olomouci a v Budapešti
- realizovala sa časť projektu Spolupráca s partnerskými divadelnými inštitúciami v rámci spolupráce krajín V4
- uskutočnili sa medzinárodné semináre v Bruseli, Novom Sade, Budapešti, Varne, Berlíne, Rumunsku
- účasť na 30. svetovom kongrese Medzinárodného divadelného inštitútu ITI – Mexiko
- účasť na Valnom zhromaždení a stretnutí ENICPA v Paríži
- účasť na 25. svetovom kongrese SIBMAS v Barcelone
- festival Wiener Festwochen v Rakúsku

5.1 – reprezentačné

Čerpanie v položke 51 bolo na rok 2004 schválené vo výške 40 tis. Sk, k 31. 12. 2004 bolo čerpanie 38 tis. Sk. Ide o použitie prostriedkov na občerstvenie pri pracovných rokovaníach s predstaviteľmi iných inštitúcií, pri tlačových konferenciách, pri zahraničných návštevách.

Hlavnú časť nákladov na služby tvoria služby spojené s organizovaním projektov a podujatí organizácie a sú v súlade s plánovaným rozpočtom na rok 2004 a kontraktom na jednotlivé činnosti organizácie.

- **vstupné do divadiel:** 20 tis. Sk
- **tlač, grafické spracovanie:** 1 887 tis. Sk. Ide o náklady na vydávanie odbornej literatúry z oblasti divadla - pôvodnej a prekladovej teatrologickej literatúry, pôvodných divadelných hier a prekladov zahraničných hier. V roku 2004 vyšlo v DÚ deväť publikácií a dva katalógy, pričom pri ďalších dvoch publikáciách DÚ figuruje ako spoluvydavateľ.
- **školenia, kurzy, semináre:** ide o aktuálne preškolenia zamestnancov v zmysle noviel zákonov, ako zákona o archívnictve, zákona o štátnej pokladnici, zákona o rozpočtových pravidlách a pod. v celkovej výške 15 tis. Sk.
- **právne služby:** vo výške 242 tis. Sk. Ide najmä o právne služby poskytované pri realizácii verejného obstarávania v zmysle zákona (verejné obstarávanie - výstava Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku, tlač propagačných materiálov k výstave Dejiny divadla 20 storočia na Slovensku, Stravovanie formou stravovacích poukážok) a právne služby pre oblasť autorských práv a vypracovania zmlúv.

- **autorské honoráre:** vo výške 802 tis. Sk. Ide o autorské honoráre súvisiace s edičnými projektami v zmysle uzatvoreného kontraktu organizácie (autori textov, prekladov a pod.), z výstavnej činnosti (výtvarné riešenia výstav, libretá) ako aj aktivity schválené rozpočtovým opatrením na kultúrne aktivity z VPS: najmä výstava Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku.

- **propagácia a reklama:** vo výške 1 069 tis. Sk. Ide najmä o náklady na propagáciu podujatí organizovaných Divadelným ústavom: Informačné centrum Prospero, Štúdio 12, ale najmä na propagáciu výstavy Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku (tlač propagačných materiálov, výroba informačných bannerov k výstave, výlepová služba, spoty do TV a rozhlasu)

- **nájomné:** v celkovej výške 1 001 tis. Sk. Ide o náklady za nájom kancelárií, skladových priestorov, archívnych priestorov a garáže. DÚ sídli v prenajatých priestoroch Správy kultúrnych zariadení MK SR.

- **audiovizuálne služby a fotoslužby:** vo výške 363 tis. Sk. Ich čerpanie je v súlade s činnosťou organizácie v zmysle zriaďovacej listiny. Ide o nahrávanie videozáznamov a DVD záznamov divadelných predstavení, ich archivovanie a výrobu, úpravu, digitalizáciu a následnú archiváciu historického fotografického materiálu.

- **spojovacie a počítačové siete:** vo výške 322 tis. Sk. V zmysle vypracovaného a schváleného projektu v súlade so zákonom č. 261/1995 Z.z. o štátnom informačnom systéme poskytujeme služby verejnosti sprístupnením zbierkových fondov a súčasne ochranou zbierkových fondov prebieha postupná informatizácia Archívu DÚ. Ide napr. o náklady na prevádzku internetového pripojenia a internetovej stránky DÚ.

- **ostatné služby:** v tom náklady na telefóny a faxy vo výške 484 tis. Sk, prepravné služby 79 tis. Sk, remeselnícke služby vo výške 169 tis. Sk, upratovacie a sťahovacie služby 124 tis. Sk, renovácia tonerov 14 tis. Sk a ostatné služby: najmä výroba a inštalácia výstavných prvkov výstavy Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku vo výške 1854 tis. Sk.

5.1.3 K položke 52 – osobné náklady

Ide o náklady vo výške 9 905 tis. Sk z toho 6 642 na výplatu miezd a 614 tis. na ostatné osobné náklady pracovníkov pracujúcich na základe uzatvorených Dohôd o vykonaní práce ako aj Dohôd o brigádnickej práci študentov (predaj publikácií, napĺňanie informačných systémov v programe WIN/SIS, jazykové korektúry, lektorovanie, odborné konzultačné činnosti a výber a zber kostýmov pre výstavu Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku).

Vo výške 2 286 tis. Sk sú náklady na odvody do poisťovní, 363 tis. Sk ostatné sociálne náklady (napr. stravné, odchodné do dôchodku, civilná služba).

V roku 2004 sme žiadali o presun rozpočtovaných prostriedkov vo výške 1 475 tis. Sk v rámci rozpočtovej klasifikácie – z položky 630 na položku mzdy - 610, čo nám listom č. 5232/2004-700 Ministerstvo kultúry SR schválilo. Zmena záväzných ukazovateľov vychádza z reálnych potrieb inštitúcie.

- V roku 2002
- schválený rozpočet na mzdové náklady bez OON – 5560 tis. Sk
- upravený rozpočet na mzdové náklady bez OON – 6389 tis. Sk
- skutočné čerpanie na mzdové náklady bez OON – 5920 tis. Sk
- pri prepočítanom stave pracovníkov 29,86
- priemerná mzda pracovníkov bola 16 521 Sk

- V roku 2003
- schválený rozpočet na mzdové náklady bez OON – 5000 tis. Sk
- upravený rozpočet na mzdové náklady bez OON – 6000 tis. Sk
- skutočné čerpanie na mzdové náklady bez OON – 6076 tis. Sk
- pri prepočítanom stave pracovníkov 30,35
- priemerná mzda pracovníkov bola 16 683 Sk

- V roku 2004
- schválený rozpočet na mzdové náklady bez OON – 4725 tis. Sk
- upravený rozpočet na mzdové náklady bez OON – 6 333 tis. Sk
- skutočné čerpanie na mzdové náklady bez OON – 6 642 tis. Sk
- pri prepočítanom stave pracovníkov 32,75
- priemerná mzda pracovníkov bola 16 900 Sk

Od 1. 8. 2004 v zmysle novely zákona č. 553/2003 o výkone práce vo verejnom záujme sú v platnosti valorizované platové tarify. Organizácia uskutočnila valorizáciu platov v súlade so zákonom, priemerná výška mzdových nákladov zostala približne na rovnakej úrovni ako v roku 2003.

Schválený rozpis záväzných ukazovateľov v rámci rozpočtovej klasifikácie na mzdové náklady predstavuje sumu, ktorá pokryla tarifné platy zamestnancov DÚ, čiastočne osobné príplatky v zmysle príslušných platných predpisov a odmien. Finančné prostriedky na vykrytie nákladov na mzdy boli čiastočne hradené aj z výnosov organizácie.

5.1.4. K položke 54 – ostatné náklady

V roku 2004 čerpané 683 tis. Sk z celkovej rozpočtovanej čiastky 319 tis. Sk. V položke zahrnuté povinné odvody do sociálneho fondu, poistenie motorových vozidiel, členské poplatky do medzinárodných nevládných organizácií, bankové poplatky, kurzové rozdiely, karty, známky a parkovné. V uvedenej účtovnej skupine je zahrnutá aj suma za nepredajné a zoškodované publikácie z rokov 1993 až 1997 vo výške 377 tis. Sk.

5.1.5. K položke 551 – odpisy, predaný majetok a rezervy

V roku 2004 bolo čerpanie odpisov 495 tis. Sk zo schválenej čiastky 790 tis. Sk. Odpisy sú finančne kryté.

5.1.6 Analýza nákladov na prevádzku budov.

Výšku a štruktúru nákladov na prevádzku budov tvoria náklady na budovu na Jakubovom nám.12, skladové priestory na Pionierskej ul. a garáž na Haburskej ulici.

V nákladoch budovy na Jakubovom nám.12 sú v celkovej výške 1 050 tis. Sk okrem nájmu zahrnuté aj energie, vodné, stočné a služby súvisiace s prevádzkou budovy.

V rámci budovy odpisujeme počítačovú a telefónnu kabeláž.

5.2 Kapitálový transfer.

Organizácia v roku 2004 nemala schválený kapitálový transfer.

5.3 Hodnotenie dosiahnutých výnosov.

D R U H P R Í J M O V	ROZP. PŔVODNÝ	ROZP. UPRAV.	SKUTOČNOSŤ K 31.12.2004
Tržby za vlastné výrobky a služby	380	380	504
V tom: Tržby za služby	125	125	118
Ostatné výnosy:	220	220	189
V tom: úroky	20	20	7
iné ostatné výnosy	200	200	182
Iné - zmena stavu			
Tržby a výnosy celkom	600	600	693

Činnosť organizácie je financovaná najmä zo štátneho rozpočtu.

Celkové výnosy organizácie za rok 2004 dosiahli výšku 22 984 076,61 Sk. Z tejto sumy predstavujú vlastné výnosy organizácie 693 076,61 Sk. Príspevok od zriaďovateľa na činnosť bol vo výške 22 291 000,- Sk.

Divadelný ústav ako jedna z mála organizácií v pôsobnosti MK SR sídli v prenajatých priestoroch, takže má výnosy výlučne z odborných činností, ktoré vyplývajú zo zriaďovacej listiny (predaj knižných publikácií, výstrižková služba, knižničné služby).

Tržby za vlastné výrobky predstavujú tržby za vyfakturované, resp. zaplatené publikácie.

Tržby za služby - výstrižkovú službu, služby knižnice, oddelenia dokumentácie a Štúdia 12.

V roku 2004 stúpli výnosy za vlastné výrobky a služby organizácie o 47,36%. Zlepšenie nastalo najmä skvalitnením služieb poskytovaných verejnosti vybudovaním informačného centra Prospero, ktoré sme otvorili v koncom roka 2003.

Iné ostatné výnosy sú úroky z bežných účtov, ako aj príjmy z dobropisov.

V roku 2004 na základe uzatvorených zmlúv s nadáciami, VŠMU a zahraničnými inštitúciami, s ktorými organizácia spolupracuje na edičných projektoch získala granty vo výške 86 tis. Sk a to na edičné projekty P. Pavis: Divadelný slovník vo výške 26 tis. Sk, 60 tis. Sk na projekt Prednášky o divadle.

5.4 Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity v roku 2004.

Projekt Nová dráma/ New drama	300 tis. Sk
Valné zhromaždenie a stretnutie ENICPA	26 tis. Sk
Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku – výstava	4 150 tis. Sk
Vydanie dvojtýždenníka Dialóg – divadelné noviny	150 tis. Sk
Projekt „ Spolupráca s divadelnými inštitúciami stredoeurópskych krajín „	100 tis. Sk
Publikácia Henryk Jurkowski: Metamorfózy	
Bábkového divadla v 20. storočí	400 tis. Sk
Publikácia Marvin Carlson: Dejiny divadelných teórií	0 tis. Sk
Zborník M. Cesnaková- Michalcová: Z divadelných počiatkov na Slovensku II.	140 tis. Sk
Publikácia Viliam Klimáček: 10 hier	150 tis. Sk
30. svetový kongres Medzinárodného divadelného inštitútu ITI – Mexiko	45 tis. Sk
25. svetový kongres SIBMAS	52 tis. Sk

Projekt „Nová dráma/New Drama

Schválené finančné prostriedky: **300 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **364 864,17 Sk**

Rozdiel: **+ 64 864,17 Sk**

V rámci projektu sa uskutočnili prednášky odborníkov a divadelníkov z daných krajín o súčasnej dráme (súčasná srbská, škótska a americká dráma), scénické čítania (poézia a hry nemeckého dramatika Albert Ostermaier; hry francúzskeho dramatika Valéra Novarinu; obe za účasti autorov).

Projekt Dráma formou scénických a inscenovaných čítaní (Divadelný Trojboj) prezentoval najlepšie hry súťaže Dráma 2004.

Divadelný ústav v priestoroch Štúdia 12 realizoval prezentácie divadelných inscenácií mimobratislavských divadiel a projektov nezávislých divadelných súborov, čítanie dramatických textov, divadelné dielne, semináre, diskusie.

V slovenskej premiére boli prezentované nasledovné projekty: Peter Handke: Kaspar (v spolupráci s OZ pre divadlo a film); Ivan Vrypajev: Sny (v spolupráci s Asociáciou súčasného divadla); autorský divadelný projekt Medzi mužom a ženou (inšpirovaný A. P. Čechovom; v spolupráci s OZ pre divadlo a film a VŠMU); hostovanie brnenského Divadla v 7 a pól s inscenáciou Stepný vlk.

Knižný projekt Henryk Jurkowski: Metamorfózy bábkového divadla v 20. storočí

Schválené finančné prostriedky: **250 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

- presun z projektu M. Carlson: **+ 150 000,- Sk**

Skutočné čerpanie: **407 137,20 Sk**

Rozdiel : **+ 7 137,20**

Publikácia v slovenskom preklade vyšla v roku 2004 a pre oblasť bábkového divadla na Slovensku znamená výrazný edičný prínos. Na Slovensku doteraz neboli v takejto podobe zmapované dejiny bábkového divadla 20. storočia.

Knižný projekt Marvin Carlson: Dejiny divadelných teórií

Vzhľadom na náročnosť prípravy rukopisu, jeho rozsahu – cca 1000 rukopisných strán, overovania citátov a názvov publikácií (nie sú dostupné ani v slovenskom, ani v českom jazyku, len v jazyku originálu), plánujeme vydanie publikácie v roku 2005. Priebežne pokračuje redigovanie rukopisu. Z uvedeného dôvodu sme požiadali o zmenu účelu financovania. Schválenú čiastku financovania vo výške 300 000,- Sk sme po schválení žiadosti o presun finančných prostriedkov presunuli na publikácie H. Jurkowski: Metamorfózy bábkového divadla v 20. storočí vo výške 150 000,- Sk a 150.000,- Sk na publikáciu V. Klimáček: Desať hier

Knižný projekt Viliam Klimáček: Desať hier

Schválené finančné prostriedky: **150 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **155 937,60**

Rozdiel: **+ 5 937,60 Sk**

Publikácia vyšla v prvom štvrtroku 2004 spolu s bonusovým CD opery Sláva Solovica: Cirostratus (libreto napísal Viliam Klimáček).

Zborník M. Cesnaková-Michalcová „Z divadelných počiatkov na Slovensku II“

Schválené finančné prostriedky: **150 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **165 856,- Sk**

Rozdiel: **+ 15 856,-**

II. diel zborníka štúdií významnej slovenskej divadelnej historičky a teatrologičky, ktorý vyšiel v novembri 2004 prináša cenné poznatky z histórie slovenského divadla a drámy.

Dialóg – divadelné noviny

Schválené finančné prostriedky: **690 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630
- rozpočtové opatrenie: - 540 000,- Sk

Skutočné čerpanie: **87 120,-**

Rozdiel: - **62 880,-**

Nedočerpané finančné prostriedky vo výške **62 880,- Sk**

MK SR v priebehu roka 2004 poverilo Divadelný ústav vydávaním divadelného periodika so zameraním na oblasť divadelnej kultúry na Slovensku, s dôrazom na profesionálne divadlo. Po viacerých diskusiách sa rozhodlo nadviazať na periodikum Dialóg, ktoré začiatkom 90. rokov patrilo medzi najčítanejšie odborné periodiká pre oblasť dramatického umenia.

V roku 2004 prebehli prípravné práce, koncept časopisu, bol zrealizovaný grafický návrh časopisu. Časový harmonogram v pôvodne plánovanom termíne nebol realizovaný, organizácia totiž v zmysle zákona požiadala MK SR o úpravu a navýšenie mzdových prostriedkov pre vytvorenie redakcie. MK SR následne organizácii oznámilo nedostatok mzdových prostriedkov v rozpočte MK SR a mzdové prostriedky na rok 2004 neboli navýšené. Z uvedených dôvodov nebolo možné projekt, ktorý vyžaduje pravidelnú činnosť, v roku 2004 zrealizovať.

Výstava Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku

Schválené finančné prostriedky: **4 150 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **4 154 238,10**

Rozdiel: **+ 4 238,10**

Zámerom výstavy bolo po prvýkrát v histórii Slovenska zmapovať formou dlhodobej expozície vývoj divadelného umenia na území Slovenska s dôrazom na 20. storočie a prezentovať divadlo v jeho najrozličnejších umeleckých a kultúrno-spoločenských súvislostiach: divadlo ako kolektívne umenie (divadlo ako umenie, ktoré v sebe zahŕňa množstvo umeleckých činností, výstava bude mapovať všetky divadelné umelecké zložky, približuje historické a umelecké medzníky divadla na Slovensku, predstavuje jedinečné divadelné inscenácie, divadelných tvorcov – hercov, režisérov, scénických a kostýmových výtvarníkov, dramaturgov, dramatikov...), divadlo ako spoločensko-politický fenomén, divadlo ako fenomén zábavného priemyslu, divadlo ako priestor na „hru snov“, divadlo ako inštitúcia, divadlo ako divadelná budova, divadelná architektúra.

Na výstave sa podieľali odborníci z oblasti divadla, výtvarného umenia a histórie: Doc. J. Jaborník, Mgr. S. Hroncová, PhDr. J. Blaho, Doc. PhDr. V. Štefko, Mgr. V. Predmerský, PhDr. M. Cesnaková-Michalcová, CSc., Mgr. L. Čavojský, CSc., PhDr. O. Dlouhý, Mgr. E. Gajdošová, Mgr. art. M. Havran, Mgr. I. Hledíková, PhD., Doc. PhDr. M. Kováč-Adamov, Mgr. K. Kunová, Mgr. I. Lacika, PhDr. L. Lajcha, CSc., Mgr. R. Maliti, Mgr. N. Mazanová, PhDr. J. Melichárková, Mgr. M. Mojžišová, Mgr. A. Navara, Mgr. Z. Nemcová, Mgr. A. Petrovická, Mgr. V. Rusko, PhDr. J. Sládeček, Mgr. J. Šebesta, PhD., Mgr. B. Tarageľová, Mgr. M. Vannayová, Mgr. D. Zaťková, manažér výstavy V. Burešová. Výstava je spojená s vydaním knižnej publikácie Dejiny divadelnej scénografie 1920 - 2000, ktorej hlavným vydavateľom je Slovenská národná galéria. Náklady zahŕňajú odbornú a koncepčnú prípravu expozície, výskum v teréne, zber materiálu, opravu historických kostýmov, makiet, dokumentov..., reštaurovanie historických plagátov, vydanie katalógu, propagačných tlačovín, pozvánok, detskej skladačky, výstavných bannerov, nákup materiálu a iné služby.

Príprava výstavy bola časovo a odborne náročná, termín výstavy bol po dohode so Slovenským národným múzeom a MK SR presunutý na začiatok roku 2005. Výstava je realizovaná v priestoroch Slovenského národného múzea (cca 1400 m²) na Vajanského nábřeží v Bratislave v termíne január - máj 2005.

Hlavnou cieľovou skupinou sú divadelní tvorcovia, historici, kunsthistorici, filmári, literáti, študenti stredných a vysokých škôl najmä umeleckého a humanitného zamerania a širšia verejnosť.

Spolupráca s divadelnými inštitúciami stredoeurópskych krajín

Schválené finančné prostriedky: **100 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **89 831,07**

Rozdiel: - **10168,93**

Nedočerpané finančné prostriedky vo výške: **10 168,93 Sk.**

Spolupráca s partnerskými divadelnými ústavmi a múzeami krajín strednej Európy patrí k najvýznamnejším zahraničným aktivitám Divadelného ústavu. Spolupráca s českým Divadelným ústavom, maďarskými Divadelným múzeom a inštitútom, poľskými partnermi - Divadelným múzeom, ako aj s Divadelným ústavom Zbigniewa Raziowskeho a rakúskym Divadelným múzeom prebieha pravidelne či už formou výmeny informácií, spolupráce pri príprave edičných projektov, výmene databáz, dokumentačných materiálov či odborníkov.

K najvýznamnejším podujatiam, ktoré sa realizovali v spolupráci DÚ s partnerskými inštitútmi krajín bola spolupráca s Maďarským divadelným inštitútom a múzeom na projekte krajín V4 - Festivale bEUGró v januári 2004.

V rámci ďalších aktivít krajín V4 sa pripravil II. zväzok štvorzväzkového projektu divadelných inštitútov krajín V4 pod názvom - Visegradská dráma II. – Escape (Únik), ktorý zostavuje a vydáva Maďarský divadelný inštitút a múzeum. Pre tento zväzok bola za slovenskú stranu vybraná a do angličtiny preložená hra Júliusa Barča-Ivana - Dvaja. (1. zväzok pripravil a vydal Divadelný ústav Bratislava).

V spolupráci s DÚ Praha sa prezentovala publikácia Jany Wild – Začarovaný ostrov? (Shakespeareova Búrka inak).

Divadelný ústav Bratislava sa rozvíja vzájomné kontakty a spoluprácu i s ďalšími divadelnými inštitúciami, festivalmi (účasť na festivale Ostravar 2004, na festivale Na hranici v Českom Tešíne).

V rámci výstavnej činnosti DÚ sa realizovali výstavy Česko-slovenský divadelný dialóg 1993-2003 v Olomouci a v Chebe.

V rámci prehliadky Divadla Astorka Korzo '90 v Švandovom divadle Praha bola zrealizovaná výstava autorky Rudolf Sloboda a Astorka.

Valné zhromaždenie a stretnutie ENICPA

Schválené finančné prostriedky: **78 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

- presun : - **52 000,- Sk**

Skutočné čerpanie: **25 590,01**

Rozdiel: - **409,99 Sk**

Nedočerpané finančné prostriedky vo výške **409,99 Sk.**

DÚ je od roku 2000 členom Európskej siete divadelných informačných centier ENICPA. Táto európska sieť zahŕňa niekoľko desiatok partnerských ústavov, múzeí a informačných divadelných centier v Európe. ENICPA nemá národné centrá, jej členmi sú jednotlivé európske divadelné inštitúty. Výstupy a informácie pochádzajúce z členstva v sieti DÚ pravidelne spracúva a uverejňuje na internetovej stránke DÚ. Divadelný ústav je zodpovedný aj za aktualizáciu informácií o Slovensku na medzinárodných internetových

stránkach tejto organizácie určenej pre užívateľov z celého sveta. DÚ je členom koordinačnej skupiny, ktorá v rámci ENICPA zodpovedá za prípravu databáz informácií zo Slovenska pre divadelné aj širšie umelecky zamerané portály.

V roku 2004 sa konalo stretnutie mimovládnej organizácie Informal European Theatre Meeting - IETM (Neformálne európske divadelné stretnutie) v Budapešti, v rámci ktorého sa konalo plenárne zasadanie ENICPA. Výročné stretnutie ENICPA sa zameralo na rozvoj spolupráce siete ENICPA s ďalšími mimovládnymi organizáciami, akými sú ITI (Medzinárodný divadelný inštitút), SIBMAS (Medzinárodná asociácia knižníc a múzeí divadelného umenia) či IETM (Neformálne európske divadelné stretnutia). V 2004 sa v Paríži konalo aj valné zhromaždenie členov ENICPA. Obidvoch zasadnutí sa, ako stáli členovia, zúčastnili aj zástupcovia Divadelného ústavu.

25. svetový kongres Medzinárodnej asociácie knižníc a múzeí divadelného umenia – SIBMAS Barcelona, Španielsko 6. - 10. 9. 2004

Schválené finančné prostriedky: **52 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **54 051,42**

Rozdiel: **+ 2051,42 Sk**

Medzinárodná asociácia knižníc a múzeí divadelného umenia - SIBMAS je mimovládna organizácia, ktorá podporuje praktický i teoretický výskum dokumentácie divadelného umenia, napomáha dlhodobému nadviazaniu medzinárodných kontaktov medzi knižnicami, špecializovanými múzeami, špecializovanými informačnými a dokumentačnými strediskami, koordinuje prácu jednotlivých svojich členov a uľahčuje ich vzájomnú kultúrnu výmenu. Členstvo v národnej sekcii SIBMAS je kolektívne, pričom Divadelný ústav je členom SIBMAS od začiatku deväťdesiatych rokov.

Z hľadiska zaradenia Divadelného ústavu ako archívu osobitého významu a akreditovaného pracoviska pre vedu a výskum, ktoré získal v roku 2002, je dôležitý kontakt DÚ s relevantnými inštitúciami v Európe i celom svete a vzájomná výmena skúseností pri uchovávaní a archivovaní najrozmanitejšieho typu teatrálií.

Na 25. kongrese SIBMAS v Barcelone zastupoval Divadelný ústav J. Šebesta. Kongres bol venovaný téme Od dokumentu k používateľovi: úlohy a zodpovednosť špecializovaných centier pre dramatické umenia.

Na základe dohody členov SIBMAS sa do konca roka 2004 plánovala revízia webovej stránky SIBMAS, ktorá umožní pružnejšiu spoluprácu členských inštitúcií, vzájomnú informovanosť, najmä pokiaľ ide o spoločné projekty, najmä projekty výstavného charakteru. V rámci kongresu sa uskutočnilo valné zhromaždenie, volili sa noví členovia orgánov SIBMAS. Ďalší kongres SIBMAS sa bude konať v roku 2006 vo Viedni.

30. svetový kongres Medzinárodného divadelného inštitútu ITI

29. 5. – 5. 6. 2004 Mexiko

Schválené finančné prostriedky: **45 000,- Sk**

- rozpočtová klasifikácia 630

Skutočné čerpanie: **33 134,-**

Rozdiel: **- 11 866,- Sk**

Nedočerpané finančné prostriedky vo výške **11 866,- Sk**.

Mimovládna organizácia Medzinárodný divadelný inštitút ITI založená v roku 1948 má v súčasnosti vyše 90 národných centier piatich kontinentov. Členstvo v ITI je skupinové aj individuálne a Divadelný ústav v Bratislave patrí medzi členov ITI.

ITI spolupracuje s ďalšími medzinárodnými mimovládnymi organizáciami na poli dramatického umenia (ASSITEJ, AICT, AITA, FIA, FIRT, OISTAT, SIBMAS, UNIMA) a jednotlivé jeho činnosti zabezpečujú Komisie ITI pôsobiace v rôznych oblastiach

dramatického umenia. Každé dva roky sa ITI stretáva na svetovom kongrese, v medziobdobí sa konajú špecificky zamerané menšie medzinárodné stretnutia.

Na základe rozhodnutia Slovenského centra ITI sa ako zástupkyňa SC ITI na 30. svetovom kongrese ITI/UNESCO zúčastnila Svetlana Waradzinová. Kongres sa konal pod názvom Quetzalcóatl (Operený had) v mexickom Tampicu.

Celková výška nedočerpaných finančných prostriedkov z kapitoly VPS a kapitoly zahraničných stykov je 85 324,92 Sk.

Tabuľka č. 5.2

Čerpanie nákladov na kultúrne aktivity z prostriedkov Všeobecnej pokladničnej správy

Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2004

Por. č.	Projekt na kultúrnu aktivitu (názov)	Druh skratky podľa x/	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v tis. Sk)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v Sk)	Rozdiel (+/-) (1-2) (v Sk)
A	b	c	1	2	3
1.	Projekt Nová dráma	BT	300 000,00	300 000,00	
2.	Valné zhromaždenie SIBMAS v Barcelone	BT	52 000,00	52 000,00	
3.	Dejiny divadla 20.stor. na Slov.	BT	4 150 000,00	4 150 000,00	
4.	Dialóg	BT	150 000,00	87 120,00	- 62 880,00
5.	Spolupráca s divadelnými inštitúciami	BT	100 000,00	89 831,07	- 10 168,93
6.	V. Klimáček: Desať hier	BT	150 000,00	150 000,00	
7.	M. Cesnaková-Michalcová: Z div. počiatkov...	BT	140 000,00	140 000,00	
8.	Valné zhromaždenie ENICPA	BT	26 000,00	25 590,01	- 409,99
9.	30. svetový kongres ITI	ZS	45 000,00	33 134,00	- 11 866,00
10.	H.Jurkowski: Metamorfózy bábkového divadla	BT	400 000,00	400 000,00	
	Spolu:		5 513 000,00	5 427 675,08	- 85 324,92

5.5. Hospodársky výsledok k 31.12. 2004 je 572 tis. Sk.

Zlepšený hospodársky výsledok pozostáva zo sumy nedočerpaných finančných prostriedkov účelovo určených z kapitoly zahraničných stykov – podprogram 07J0301 vo výške 12 tis. Sk, z nedočerpaných účelovo určených finančných prostriedkov na kultúrne aktivity z kapitoly Verejnej pokladničnej správy – podprogram 07J0302 vo výške 73 tis. Sk a rozdiel vo výške 487 tis. Sk sú úspory z bežného transferu – program 07J03.

5.6. Podnikateľskú činnosť nevykonávame.

6.6. PERSONÁLNE OTÁZKY

Rozbor zamestnanosti.

V roku 2004 bol rozpisom záväzných výstupov štátneho rozpočtu MK SR č. 0432/2003-700 stanovený orientačný limit zamestnancov 32. Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov k 1. 1. 2004 bol 30,35 a k 31. 12. 2004 bol 32,75. V zmysle platného Zákonníka práce boli zrušené dohody o pracovnej činnosti, ktorými organizácia v minulých obdobiach pokrývala niektoré činnosti (napr. odborné činnosti, upratovanie), organizácia bola nútená z tohto dôvodu prijať do pracovného pomeru nových zamestnancov.

K 31. 12. 2004 bol priemerný evidenčný stav zamestnancov k 31. 12. 2004 32,75, evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách 38 zamestnancov, z toho 9 so skráteným pracovným časom. V organizácií k 31. 12. 2004 bolo 27 zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, 9 zamestnancov s ÚSO a 2 zamestnanci so základným vzdelaním.

Divadelný ústav uplatňuje 2-stupňový systém riadenia. Činnosť DÚ zabezpečujú oddelenia v súlade s organizačnou štruktúrou. Prepočítaný fyzický stav k 31. 12. 2004 bol na jednotlivých oddeleniach nasledovný:

Oddelenie divadelnej dokumentácie a informatiky	14,75
Oddelenie výskumu a edičnej činnosti	5,3
Oddelenie vonkajších vzťahov	4,0
Oddelenie riaditeľky	4,0
Ekonomické oddelenie	4,7

V priebehu roka 2004 sa 2 zamestnankyne vrátili z materskej dovolenky, 2 zamestnankyne odišli na materskú dovolenku.

V sledovanom období ukončili pracovný pomer štyria zamestnanci, do pracovného pomeru bolo prijatých 8 zamestnancov, z toho 3 zamestnanci na Ekonomické oddelenie, 3 zamestnanci na Oddelenie divadelnej dokumentácie a informatiky a 2 zamestnanci na Oddelenie výskumu a edičnej činnosti.

V roku 2004 Divadelný ústav umožnil výkon civilnej služby na Oddelení výskumu a edičnej činnosti a Oddelení divadelnej dokumentácie jednému občanovi.

Divadelný ústav spolupracuje s Vysokou školou múzických umení a v rámci spolupráce organizácia vytvorila podmienky pre vykonávanie odbornej praxe pre študentov, v roku 2004 bolo v DÚ na praxi 10 študentov Katedry divadelnej vedy ČaBF VŠMU.

V rámci podpory rozvoja ľudských zdrojov sa školení v oblasti daňovej, riadenia, sociálnej oblasti, personálnej práce, noviel zákonov zúčastnilo 12 zamestnancov.

Priemerná mesačná mzda činila 16 900 čo je v porovnaní s rokom 2003 zvýšenie o 1,28%.

7.7. CIELE A PREHLAD ICH PLNENIA

Hlavné ciele organizácie sú stanovené v súlade s poslaním Divadelného ústavu ako jedinej špecializovanej inštitúcie divadelnej kultúry v Slovenskej republike. Cieľové úlohy sú konkretizované v jednotlivých oblastiach činnosti. Výsledky a plnenie úloh za rok 2004 sú zosumarizované v časti 4.4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady.

Oddelenie divadelnej dokumentácie a informatiky v roku 2004:

- priebežné počítačové spracovanie knižničných fondov systéme Win/ISIS,
- inventarizácia fondov a zbierok – inventarizácia fondu videotéky, fondu fonotéky, fondu osobností,
- pokračovanie v digitalizácii fondu fonotéky a videotéky,
- dopracovanie metodiky priebežného spracovania bibliografie v systéme Win/ISIS, a jej užívanie,
- priebežné dopĺňanie informačného systému THEISA,
- dopĺňanie dokumentačných fondov, archívnych fondov a zbierok, knižničných, audiovizuálnych a multimedialných fondov a zbierok galerijnej a muzeálnej hodnoty (dopĺňanie z divadiel, akvizičné nákupy, dary),
- skvalitnenie služieb verejnosti (knižničné služby, služby videotéky a fonotéky, služby bibliografie, výstrižková služba, sprístupňovanie dokumentačných a archívnych fondov, konzultačné činnosti),
- vypracovanie metodiky na priebežné spracovanie tematických hesiel.
- príprava výstavy Dejiny Divadla 20. storočia na Slovensku (výskumná práca, zber divadelných kostýmov, historických dokumentov, práca na koncepte, librete, scenári, spracovanie hesiel a popisiek, spracovanie podkladov pre video a audionahrávky...)

Oddelenie výskumu a edičnej činnosti v roku 2004:

- vydávanie odbornej teatrologickej literatúry pôvodnej a prekladovej (edičné tituly vychádzajú po odbornej konzultácii a schválení externou redakčnou radou DÚ),
- priebežná distribúcia knižných publikácií,
- priebežná prezentácia knižných projektov,
- odborná príprava a prezentácia odborných seminárov, workshopov,
- priebežné budovanie programovej štruktúry Štúdia 12 (knižné prezentácie, odborné semináre, kolokviá, scénické čítania a prezentácie súčasnej svetovej a slovenskej drámy),
- podpora slovenskej drámy prostredníctvom súťaže Dráma,
- prezentácia súčasnej svetovej drámy formou projektu Nová dráma/New drama.
- priebežné informácie o divadle doma a v zahraničí prostredníctvom Divadelných správ a www.theatre.sk

Oddelenie vonkajších vzťahov v roku 2004:

- spolupráca s divadlami a divadelnými inštitúciami na Slovensku,
- propagácia slovenského divadelného umenia v zahraničí,
- spolupráca s partnerskými nevládnymi organizáciami ENICPA, ITI, SIBMAS
- spracovanie štatistických výkazov za rok 2003,
- priebežné práce na internetovej stránke inštitúcie a príprava podkladov pre internetovú stránku MK SR,
- organizačné zabezpečenie výstav doma a v zahraničí,
- spracovanie podkladov pre akreditáciu,
- priebežná spolupráca s partnerskými inštitúciami v zahraničí, najmä inštitúciami krajín V4,
- spolupráca s MK SR a ďalšími orgánmi verejnej správy,
- spolupráca s médiami, najmä v súvislosti s výstavou Dejiny divadla 20. stor. na Slovensku

Prioritné odborné činnosti v roku 2004 vychádzali zo zriaďovacej listiny DÚ.

Divadelný ústav aj v roku 2004 realizoval viacero významných činností a projektov. Vykonával viacero rôznorodých odborných činností, ktoré zahŕňajú oblasť dejín slovenského divadla a zároveň oblasť súčasného divadla. Ide najmä o činnosti súvisiace so zbierkotvornou, dokumentačnou a archívnou činnosťou t.j. s výskumom dejín slovenského divadla od vzniku slovenského profesionálneho divadla v roku 1920 a aktivity súvisiace s výskumom súčasného divadla a prezentáciou slovenského divadla v zahraničí.

Medzi najnáročnejšie projekty roka 2004 patrili prípravné práce k výstave **Dejiny divadla 20. storočia na Slovensku**. Po prvýkrát v histórii divadla sa prezentovala výstava o dejinách divadla v takom veľkom rozsahu a po prvýkrát prezentoval Divadelný ústav časť zo svojich zbierkových fondov. Prípravné práce prebiehali počas celého roka 2004. Po prvýkrát sa napríklad zozbierali historické kostýmy z jednotlivých divadiel, bol realizovaný výskum kostýmov vo všetkých slovenských divadlách (je zdokumentovaný stav skladových a depozitných priestorov všetkých divadiel), realizoval sa výskum materiálov vo viacerých slovenských múzeách a archívoch, zrýchlili sa práce na digitalizácii historických dokumentov najmä fotografického materiálu, výskum divadelných budov a pod. Výstava sa realizuje v termíne od januára do mája 2005.

Divadelný ústav pripravil v roku 2004 rad domácich a zahraničných výstav.

Divadelný ústav sa ako jediný na Slovensku systematicky venuje vydávaniu odbornej teatrologickej literatúry. Z edičných projektov roka 2004 bol jedným z najnáročnejších preklad diela poľského historika divadla H. Jurkowského *Metamorfózy bábkového divadla 20. storočia*, ktorý patrí v rámci výskumu bábkového divadla k ojedinelým projektom. Tento edičný projekt dopĺňa z hľadiska dejín divadla veľkú, doteraz týmto spôsobom nezmapovanú oblasť.

Z pôvodných projektov to bola historická reflexia dejín divadla na území Slovenska, M. Cesnaková - Michalcová: *Z divadelných počiatkov na Slovensku II*.

Z oblasti súčasnej slovenskej drámy to bola kniha *Dráma 2002/2003*.

Zásadnou činnosťou Divadelného ústavu je práca v oblasti spracovávania archívneho, dokumentačného fondu, ktoré majú charakter dlhodobého projektu. Práve tieto druhy činnosti vyžadujú celoročnú systematickú a priebežnú prácu na všetkých úrovniach spracovávania jednotlivých (z hľadiska spracovávania rôznorodých) druhov dokumentov (medzi nimi - fotografie, plagáty, bulletiny, dobová tlač, historické dokumenty, osobné archívy divadelníkov, audio a videozáznamy, makety, modely scén, scénické a kostýmové návrhy, kostýmy, bábky a pod...). Spracovávanie predstavuje od získania a prvostupňového spracovania dobových materiálov cez ich ošetrovanie a uloženie v súlade so zákonom až po ich digitalizáciu a počítačové spracovanie. Tieto činnosti sa vykonávali aj v roku 2004, materiály sa spracúvali viacerými spôsobmi, ich konečnou podobou bude digitalizácia a počítačové spracovanie všetkých údajov z oblasti divadelnej kultúry v 20. storočí, ukončenie sa predpokladá v roku 2007.

8. 8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V ROKU 2004

Hodnotenie činnosti a výstupov organizácie ukazujú, že jej poslanie a význam sú celospoločenské. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2004 bola činnosť DÚ financovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu. V roku 2004 získala organizácia aj prostriedky z iných zdrojov ako boli VŠMU, Goetheho inštitút, Francúzsky inštitút, niektoré projekty vznikli v koprodukcii s divadlami, vydavateľstvami alebo občianskymi združeniami.

V rámci odborných činností DÚ realizoval všetky plánované činnosti dlhodobého i krátkodobého charakteru, ktoré mu vyplývajú zo zriaďovacej listiny.

Divadelný ústav v rokoch 2005 – 2006 plánuje pokračovať v smerovaní vyplývajúcom zo zriaďovacej listiny a stanovil si nasledovné odborné priority:

1. v spolupráci s MK SR vypracovanie jednotného postupu na spracovanie a sprístupňovanie kultúrneho dedičstva v oblasti divadelnej kultúry na Slovensku,
2. rozširovanie zbierkového fondu formou akvizícií a následné rozširovanie depozitných a skladových priestorov,
3. v súčinnosti s MK SR novelizácia Zákona o divadelnej činnosti s presnou špecifikáciou úloh Divadelného ústavu vo vzťahu k divadlám,
4. vybudovanie dlhodobej expozície venovanej histórii profesionálneho divadla na Slovensku,
5. prechod na komplexné počítačové spracovanie Archívu DÚ,
6. kompletná digitalizácia zvukových pásov – prechod na CD nosiče,
7. spracovanie fondov a zbierok v systéme Win/ISIS a následná digitalizácia
8. spracovanie databázy o divadlách spätne k roku 1920 v IS THEISA a sprístupnenie na Internete,
9. dobudovanie systematického katalógu tematických hesiel a následné spracovanie dokumentačných materiálov viažúcich sa k heslám,
10. priebežné budovanie bibliografickej databázy a jej sprístupňovanie na Internete,
11. dobudovanie informačného centra PROSPERO v súčinnosti s DÚ Praha a ďalšími partnerskými inštitúciami,
12. skvalitnenie služieb verejnosti zabezpečením technického vybavenia pracovísk DÚ,
13. edičná činnosť - vydávanie základných publikácií o divadle - divadelná ročenka so súpisom premiér a kompletnej bibliografie vrátane menného registra, Slovak Theatre, Contemporary Slovak Drama, (pri vydávaní teatrologických publikáciách hľadať ďalšie zdroje financovania) a ďalšej pôvodnej a prekladovej teatrologickej literatúry,
14. vytvorenie európskej siete súčasnej európskej drámy prostredníctvom projektu Nová dráma/New drama
15. vytvorenie podmienok na partnerskú spoluprácu s Európskou dielňou prekladu a ďalšími európskymi partnermi v networku
16. systematická podpora pôvodných dramatických textov formou súťaže Dráma,
17. systematická podpora pôvodných dramatických textov pre deti a mládež formou súťaže Artúr,
18. skvalitnenie a rozšírenie informácií o divadle na Slovensku a v zahraničí (www.theatre.sk)
19. prezentácie slovenského divadelného umenia v zahraničí,

20. spolupráca so slovenskými centrami nevládných organizácií – AICT, OISTAT, ASSITEJ, UNIMA,
21. spolupráca s partnerskými MVO ITI, SIBMAS, ENICPA
22. participácia na novelizácii zákonov, viažúcich sa k činnostiam DÚ,
23. spolupráca s divadlami, občianskymi združeniami a nezávislými subjektami a ich prezentácia smerom do zahraničia, spolupráca pri spracovávaní archívov divadiel,
24. spolupráca s domácimi i zahraničnými divadelnými festivalmi,
25. spolupráca s Kultúrnym kontaktným bodom a európskym kultúrnym fondom Kultúra 2000.
26. hľadanie nových zdrojov financovania organizácie s väčším podielom nadácií, fondov, zvýšenie podielu sponzorov na vybraných činnostiach ako sú knihy, konferencie a pod.
27. skvalitnenie a systematická spolupráca s médiami
28. rozšírenie poradných orgánov organizácie
29. v spolupráci s MK SR vytváranie nových podmienok fungovania organizácie

9.9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Aktivity Divadelného ústavu sú určené a využívané širokým okruhom užívateľov: z radov slovenských i zahraničných divadiel, zastupiteľských úradov SR v zahraničí, slovenských inštitútov, stredných a vysokých škôl, profesných organizácií, MK SR, medzinárodných nevládných organizácií, zahraničných inštitútov na Slovensku, domácich i zahraničných vedeckých inštitúcií, médií, medzinárodných divadelných festivalov na Slovensku i v zahraničí, vyšších územných celkov.

Služby verejnosti (knížničné služby, služby videotéky a fonotéky, služby bibliografie, výstrižková služba, sprístupňovanie dokumentačných a archívnych fondov, konzultačné činnosti) využívajú najmä teatroológovia, dramaturgovia, divadelní režiséri, scénickí a kostýmoví výtvarníci, študenti vysokých škôl umeleckého zamerania, študenti konzervatórií a stredných umeleckých škôl, kultúrni publicisti, akademickí pracovníci a široká verejnosť. Záujemcovia si môžu prezrieť videozáznamy divadelných predstavení vo videoštudovni, prezenčné a tiež absenčné služby poskytuje čitateľom špecializovaná knižnica. Poradenské služby a konzultácie v oblasti dokumentačných, archívnych a zbierkových fondov poskytujú odborní zamestnanci – teatroológovia organizácie. Výstavná činnosť Divadelného ústavu je určená divadelným profesionálom a širokej verejnosti. Výstavy sa realizujú v priestoroch galérií, divadiel, v zahraničí najmä v priestoroch slovenských inštitútov.

Edičné projekty sú určené divadelným teoretikom a praktikom, študentom stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania, ako aj širokej verejnosti. Pravidelným výstupom boli v roku 2004 aj Divadelné správy, ktoré obsahujú informácie o divadelných premiérach, divadelných aktivitách doma a v zahraničí, seminároch, festivaloch a pod. a sú rozosielené na zastupiteľské úrady, slovenské inštitúty zahraničí, divadlám, umeleckým školám, inštitúciám s umeleckým zameraním, médiám, mimovládny organizáciám a pod.

Štatistické ukazovatele, ktoré spracúva Divadelný ústav za jednotlivé divadlá, využíva najmä Štatistický úrad SR, divadlá a Ministerstvo kultúry SR. Informácie na www.theatre.sk sú určené odbornej i širšej verejnosti.

Informácie o činnosti organizácie sú prezentované v tlačенých a elektronických médiách. Divadelný ústav je v oblasti divadelnej kultúry na Slovensku jedinou inštitúciou, ktorá odborným periodikám a verejnoprávnym i komerčným médiám poskytuje informácie i dobové materiály v tlačenej i obrazovej podobe. Užívateľmi v zahraničí sú najmä divadelní teoretici a praktici, spolupracovníci inštitúcií obdobného zamerania (Országos színháztörténeti múzeum és intézet Budapešť, Muzeum teatralne Varšava a Divadelní ústav Praha).

Záujem o výstupy a služby inštitúcie vyplýva aj zo skutočnosti, že Divadelný ústav **plní niekoľko nezastupiteľných úloh v oblasti mapovania a výskumu profesionálnej divadelnej kultúry na Slovensku.**

Informácie o činnostiach a službách poskytovaných Divadelným ústavom je možné získať na www stránkach Divadelného ústavu: www.theatre.sk

Bratislava, dňa 21. 02. 2005

Mgr. Silvia Hroncová
riaditeľka Divadelného ústavu

VÝBEROVÁ BIBLIOGRAFIA O ČINNOSTI DIVADELNÉHO ÚSTAVU ROK 2004

1. Edičná činnosť

kniha: Villqist, Ingmar: Hry (2003) - DÚ Bratislava

1. Ingmar Villqist: Hry. In Národná obroda, 07.01.2004, roč. 14, č. 4, s. 15

kniha: Lajcha, Ladislav: Ladislav Vychodil (2003) - DÚ Bratislava

2. Krst knihy v Štúdiu 12. In Sme, 05.02.2004, roč. 12, č. 29, príloha Bratislava, s. 3
3. (jen). Scénograf Ladislav Vychodil v Štúdiu 12. In Pravda, 04.02.2004, roč. 14, č. 28, s. 18
4. (ok). Nová kniha o Vychodilovi. In Nový deň, 04.02.2004, roč. 6, č. 28, s. 11
5. Petránsky, Ľudo. Päťstopäťdesiatosem návrhov : Vyšla monografia o najvýznamnejšej postave slovenskej scénografie Ladislavovi Vychodilovi. In Sme, 17.02.2004, roč. 12, č. 39, s. 25
6. (mag). Krátko z www.divadlo.sk. In Nový deň, 26.02.2004, roč. 6, č. 47, s. 11
7. Jenčíková, Mária. Scénograf, ktorého poznal svet. In Pravda, 07.05.2004, roč. 14, č. 105, s. 21

kniha: Bžochová-Wild, Jana: Začarovaný ostrov? (2003) - DÚ Bratislava

8. Jana Bžochová-Wild: Začarovaný ostrov? Shakespearova Búrka inak. In Pravda, 13.02.2004, roč. 14, č. 36, príloha Kamelot, s. 6
9. Balogh, Alexander. Spochybňujem samozrejmosť : S Janou Bžochovou-Wild o tom, čo znamená pozeráť sa inak na slávnú Shakespearovu Búrku. In Sme, 15.03.2004, roč. 12, č. 62, s. 25
10. (kul). Shakespearova Búrka inak aj v Prahe. In Sme, 09.06.2004, roč. 12, č. 132, s. 26

kniha: Slivka, Martin: Slovenské ľudové divadlo (2003)

11. Kováč, Mišo A. Odkaz na pramene pôvodností. In Slovenské divadlo, 2004, roč. 52, č. 2, s. 191-193

kniha: Pavis, Patrice: Divadelný slovník (2004) – DÚ Bratislava

12. (ajk). Pavisov Divadelný slovník. In Nový deň, 23.06.2004, roč. 6, č. 144, s. 11

kniha: Ursínyová, Terézia – Kišonová-Hubová, Mária: Volali ma Mimi (2001) – DÚ Bratislava

13. Čavojský, Ladislav. Spomienky Márie Kišonovej-Hubovej : O Hubovej a Kittnarovej podľa Ursínyovej, o Dvorskom perom Bellottiho. In Slovenské divadlo, 2004, roč. 52, č. 2, s. 194-198

kniha: Fischer-Lichte, Erika: Dejiny drámy (2003) – DÚ Bratislava

14. Erika Fischer-Lichte: Dejiny drámy. In Sme, 08.11.2004, roč. 12, č. 258, s. 14

2. Výstavná činnosť

výstava - Česko-slovenský dialóg (január 2004) - České centrum Bratislava

15. (ar). Česko-slovenský divadelný dialóg. In Národná obroda, 14.01.2004, roč. 15, č. 10, s. 15
16. (kul). Divadelný dialóg. In Sme, 14.01.2004, roč. 12, č. 10, s. 26
17. Dávidová, Lenka. Vášáryovej českí diváci vždy rozumeli. In Pravda, 15.01.2004, roč. 14, č. 11, príloha Bratislava, s. 2
18. (vik). Kamarátky z púšte. In Sme, 24.01.2004, roč. 12, č. 19, príloha Víkend, s. 26
19. Kopicová, Gabriela. Čeština a slovenčina si na javisku neprekážajú : Emília Vášáryová a Bára Hrzánová. In Mosty, 17.02.2004, roč. 13, č. 4, s. 1-2

20. (mi). Čo sa nosilo na divadelnej scéne. In Sme, 04.02.2004, roč. 12, č. 28, príloha Bratislava, s. 3

výstava - Ladislav Vychodil (február 2004) - DÚ Bratislava

21. (jen). Scénograf Ladislav Vychodil v Štúdiu 12. In Pravda, 04.02.2004, roč. 14, č. 28, s. 18

22. (ok). Nová kniha o Vychodilovi. In Nový deň, 04.02.2004, roč. 6, č. 28, s. 11

23. (jen). Ladislav Lajcha: Ladislav Vychodil. In Pravda, 12.03.2004, roč. 14, č. 60, s. 18

výstava - Éra Nedbalovcov v Opere SND - SND Bratislava

24. Éra Nedbalovcov v Opere SND. In Mosty, 13.04.2004, roč. 13, č. 8, s. 8

výstava - Ladislav Chudík (2004) - DÚ Bratislava

25. Oslávi 80-ku. In Nový čas, 25.05.2004, roč. 14, č. 119, s. 19

výstava - Kniha rozprávok (2004) - DÚ Bratislava

26. Predmerský, Vladimír. Zápisník zo Slovenska. In Loutkář, 2004, č. 3, s. 104

výstava - Storočná Madame Butterfly na slovenskom javisku (2004) - DÚ Bratislava

27. Mojžišová, Michaela. Zámocké hry zvolenské. In Hudobný život, 2004, roč. 36, č. 9, s. 26-27

výstava - v rámci festivalu Divadelná Nitra (2004) - DÚ Bratislava

28. (zk). V Nitre aj film, poézia a výstavy. In Sme, 17.09.2004, roč. 12, č. 215, s. 26

Zahraničné výstavy

výstava - Inscenácie Jozef Gregora Tajovského na domácich javiskách (2004) - DÚ Bratislava; Mesiac česko-slovenskej vzájomnosti Praha

29. (dk). Mesiac česko-slovenskej vzájomnosti v Prahe. In Sme, 01.10.2004, roč. 12, č. 227, s. 26

30. Účastník [Pavol Palkovič]. Tri jubilejné zastavenia nad 130. výročím narodenia Jozefa Gregora-Tajovského. In Slovenské národné noviny, 09.11.2004, roč. 15 (19), č. 23, s. 4

výstava - Jozef Ciller (2004) - DÚ Bratislava; Divadelní Luhačovice

31. Kozánková, M.. Návrat k čistému jednoduchému herectví. In Lázeňské listy Luhačovice, 30.09.2004, roč. 8, č. 11, s. 2-4

32. MK [M. Kozánková]. Příští rok to bude zase o kus těžší. In Lázeňské listy Luhačovice, 30.09.2004, roč. 8, č. 11, s. 4

33. Divadelní Luhačovice 2004. In Lázeňské listy Luhačovice, 30.09.2004, roč. 8, č. 11, s. 5

3. Projekty a podujatia

Dráma 2004 - Divadelný trojboj

34. (jen). Vyhlásili súťaž o najlepšiu drámu. In Pravda, 30.04.2004, roč. 14, č. 100, s. 26

35. Kacarová, Diana. Pôvodná slovenská dráma musí byť protekčné dieťa : O súťaži Dráma 2004 rozpráva predsedkyňa komisie a dramaturgička Činohry SND Darina Abrahámová. In Národná obroda, 05.05.2004, roč. 15, č. 103, s. 14

36. SITA. Začína sa súťaž pôvodných dramatických textov. In Sme, 03.08.2004, roč. 12, č. 178, s. 22

37. TASR. Víťazné hry súťaže Dráma 2003 uvedú ešte tento rok. In Sme, 09.08.2004, roč. 12, č. 183, s. 13

38. Svarinská, Tereza. Ochutnajte menu slovenskej drámy : Štúdio 12 uvedie Jaskynnú pannu, Hot line a ďalších päť súčasných textov. In Národná obroda, 02.12.2004, roč. 15, č. 278, s. 16

39. TASR. Dráma 2004 pozná finalistov. In Pravda, 02.12.2004, roč. 14, č. 278, s. 25

40. Divadelný trojboj vyhral Kurz orientálneho tanca. In *Národná obroda*, 09.12.2004, roč. 15, č. 284, s. 17
41. SITA. Jana Bodnárová víťazkou súťaže Dráma 2004. In *Sme*, 09.12.2004, roč. 12, č. 284, s. 26

Artúr 2004

42. Víťazi súťaže ARTÚR 2004 : Súťaž na divadelnú hru, Žilina - Bratislava. In *Nový deň*, 23.06.2004, roč. 6, č. 144, s. 12
43. Súťaž. In *Mosty*, 06.07.2004, roč. 13, č. 14, s. 8
44. Rusnák, Igor. Pomôžeme Artúr?. In *Literárny týždenník*, 22.09.2004, roč. 17, č. 30-31, s. 12-13
45. (kul). Súťaž o dramatický text pre deti a mládež. In *Sme*, 08.12.2004, roč. 12, č. 283, s. 26

4. Štúdio 12

Štúdio 12 - Bratislava

46. [inzercia – program Štúdia 12]. In *Slovo*, 26.05.2004, roč. 6, č. 22, s. 17

4.1. Prezentácie súčasnej drámy

Handke, Peter: Kaspar (13.02.2004) - Štúdio 12 Bratislava

47. Balogh, Alexander. Absurdita jazyka, ktorý môže byť väzením. In *Sme*, 13.02.2004, roč. 12, č. 36, s. 26
48. (rt). Spoznajte seba i Kaspara. In *Národná obroda*, 13.02.2004, roč. 15, č. 36, príloha Štýl, s. 10

Vyrpajev, Ivan: Sny (08.02.2003) - Štúdio 12 Bratislava

49. Súčasná ruská dráma sa prezentuje v Štúdiu 12. In *Sme*, 06.02.2004, roč. 12, č. 30, príloha Bratislava, roč. 5, s. 11
50. (ba). Šokujúce odhaľovanie duší. In *Sme*, 07.02.2004, roč. 12, č. 31, s. 10

Pavlac, Peter: Deus ex machina (26.02.2004) - Divadlo Publikum

51. Ocenená hra. In *Sme*, 26.02.2004, roč. 12, č. 47, s. 26

Mahler, Gustav: Abshied (16.10.2004) – Štúdio 12 Bratislava

52. Štúdio 12 sa otvára novej forme. In *Sme*, 15.10.2004, roč. 12, č. 239, príloha Bratislava, roč. 5, č. 200, s. 12

hostovanie – Divadlo 7 a púl (28.10.2004); Štúdio 12 Bratislava – festival – České divadlo

53. Jenčíková, Mária. Stankemu sa s Egonom Bondym improvizovalo dobre : Slovenský herec, ktorý hrá v štyroch českých divadlách, pritiahol Stepného vlka do bratislavského Štúdia 12. In *Pravda*, 28.10.2004, roč. 14, č. 250, s. 23
54. Jurkovičová, Jana. Richard Stanke sa usiluje stotožniť so stepným vlkom. In *Sme*, 02.11.2004, roč. 12, č. 253, príloha Bratislava, roč. 5, č. 211, s. 3

Malíti-Fraňová, Eva: Jaskynná panna (06.12.2004) – Štúdio 12 Bratislava

55. Svarinská, Tereza. Ochutnajte menu slovenskej drámy : Štúdio 12 uvedie Jaskynnú pannu, Hot line a ďalších päť súčasných textov. In Národná obroda, 02.12.2004, roč. 15, č. 278, s. 16
56. Komárová, Zuzana. Príbeh tvrdohlavej panny v bratislavskom paneláku. In Sme, 06.12.2004, roč. 12, č. 281, s. 13
57. Jurkovičová, Jana. Jaskynná panna čaká na zázrak. In Sme, 08.12.2004, roč. 12, č. 283, príloha Bratislava, roč. 5, č. 235, s. 3

Ferancová, Soňa – Pavlac, Peter: Hot line (05.12.2004) – Slovenské Mimo Divadlo

58. Svarinská, Tereza. Ochutnajte menu slovenskej drámy : Štúdio 12 uvedie Jaskynnú pannu, Hot line a ďalších päť súčasných textov. In Národná obroda, 02.12.2004, roč. 15, č. 278, s. 16
59. Kráková, Dorota. Vitajte v sexuálnej poradni. In Sme, 07.12.2004, roč. 12, č. 282, príloha Bratislava, roč. 5, č. 234, s. 3

4.2. Projekt - New drama / Nová dráma

Súčasná poľská dráma

60. Projekt Nová dráma na srbský spôsob. In Sme, 20.02.2004, roč. 12, č. 42, príloha Bratislava, roč. 5, č. 35, s. 11
61. Komárová, Zuzana. Stretnutie s drámou. In Sme, 19.02.2004, roč. 12, č. 41, s. 26

Súčasná americká dráma

62. Diskusia s Michaelom Johnsonom-Chaseom. In Sme, 04.10.2004, roč. 12, č. 229, príloha Bratislava, roč. 5, č. 191, s. 3

NOVÁ DRÁMA / NEW DRAMA

4.3. Semináre – konferencie – kongresy – workshopy

seminár - Fisher, Mark; Štúdio 12 Bratislava

63. Uličianska, Zuzana. Škóti budú mať najmladšie národné divadlo : S divadelným kritikom Markom Fisherom o tom, čo je národné a čo je divadlo, a prečo je neslušné mávať anglickou vlajkou a škótskou nie. In Sme, 20.03.2004, roč. 12, č. 67, s. 13-14

diskusia - Večer s Albertom Ostermeierom (16.03.2004) - Ostermeier, Albert; Štúdio 12 Bratislava

64. Čechová, Milada. Ostermeier na čítanie a na počúvanie. In Sme, 18.03.2004, roč. 12, č. 65, príloha Bratislava, roč. 5, č. 54, s. 3

stretnutie - (27.05.2004) - Novarina, Valér; Štúdio 12 Bratislava

65. Stretnutie. In Mosty, 25.05.2004, roč. 13, č. 11, s. 8

workshop – Kliše (Európa); Štúdio 12 Bratislava – Istropolitana Projekt 2004

66. Cibulková, Kristína – Timko, Martin. Istropolitana 15 : Začiatok leta v Bratislave patrilo mladým divadelníkom. In Domino fórum, 21.07.2004, roč. 13, č. 29, s. 22

diskusia – Literatúra v médiách (08.11.2004) – Štúdio 12 Bratislava

67. (kul). Literatúra v médiách ako téma pódiovej diskusie. In Sme, 08.11.2004, roč. 12, č. 258, s. 13

4.4. Iné podujatia

Ars Poetica 2004

68. Komárová, Zuzana. Poézia občas potrebuje zvuk : K vrcholom festivalu Ars poetica patrilo vystúpenie holandského performeru Jaapa Blonka. In Sme, 05.10.2004, roč. 12, č. 230, s. 25
69. Ars Poetica Festival 2004. In Sme, 01.10.2004, roč. 12, č. 227, príloha Bratislava, roč. 5, č. 190, s. 11

Večery novej hudby 2004

70. Večery novej hudby. In Sme, 11.11.2004, roč. 12, č. 261, s. 26
71. (di). Rose improvizuje novú hudbu v Štúdiu 12. In Národná obroda, 10.11.2004, roč. 15, č. 260, s. 14
72. (mi)SITA. Večery novej hudby. In Sme, 10.11.2004, roč. 12, č. 260, príloha Bratislava, roč. 5, č. 217, s. 3

Istropolitana Projekt 2004

73. Komová, Soňa. Istropolitana Projekt 2004. In Literárny týždenník, 30.06.2004, roč. 17, č. 24-25, s. 2

podujatie – prezentácia poľských divadelných, televíznych a filmových tvorcov

74. Maliti, Romana. Poľské divadlo na televíznych obrazovkách. In Mosty, 02.03.2004, roč. 13, č. 5, s. 10

5. Informačné centrum Prospero

75. Obuchová, Saša. Jakubovo námestie pomenovali podľa richtára. In Sme, 05.11.2004, roč. 12, č. 256, príloha Bratislava, roč. 5, č. 214, s.

